

Grimstad
kommune

ÅRSMELDING

2010

VEDLEGG

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	1
Enhet: Rådmannens stab.....	3
Enhet: HR-avdelingen.....	5
Enhet: Økonomiavdelingen	6
Enhet: Informasjons- og serviceavdelingen-ISA	7
Enhet: Sosial- og barnevernstjenesten	8
Enhet: NAV Grimstad	9
Enhet: Boveiledertjenesten	11
Enhet: Helsetjenesten.....	13
Enhet: Hjemmetjenesten Fevik.....	15
Enhet: Hjemmetjenesten Frivoll - ute	17
Enhet: Hjemmetjenesten Frivoll - inne.....	18
Enhet: Hjemmetjenesten Berge Gård.....	20
Enhet: Frivolltun	23
Enhet: Feviktun.....	25
Enhet: Bestillerenheten og ISF	27
Enhet: Kjøkkentjenesten	29
Enhet: Kulturtjenesten	30
Enhet: Bibliotektjenesten	32
Enhet: Kvalifiseringstjenesten	33
Enhet: Veilednings- og utviklingstjenesten	35
Enhet: Tønnevoldskogen barnehage	37
Enhet: Storgaten barnehage	39
Enhet: Hausland barnehage	41
Enhet: Eide barnehage	42

Enhet: Grimstad barnehage.....	43
Enhet: Fevik skole	45
Enhet: Holviga skole.....	47
Enhet: Landvik skole	48
Enhet: Eide skole	49
Enhet: Grimstad ungdomsskole	50
Enhet: Fjære ungdomsskole.....	51
Enhet: Fjære barneskole.....	52
Enhet: Frivoll skole.....	53
Enhet: Jappa skole	54
Enhet: Langemyr skole	56
Enhet: Forvaltningstjenesten.....	58
Enhet: Bygg- og eiendomstjenesten.....	60
Enhet: Brann- og feiertjenesten	62
Enhet: Kommunaltekniske tjenester	63
Enhet: Grimstad Havn	64
Enhet: Vann-, avløps- og renovasjonstjenester.....	65

Enhet: Rådmannens stab

Enhetsleder: Knut Johansen

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	Revidert	avvik	
Inntekter	-540	-	-51	-520	20	4
Utgifter	6 418	-	6 077	6 704	286	-4
Netto utgift	5 878	-	6 026	6 184	306	-5

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	8,9	-	-	-
Brutto årsverk	9,1	-	-	-
Nærværs- %	88,3	-	-	-

Rådmannens stab ble etablert i 2010 som en del av omorganiseringen av kommunens støttefunksjoner. Rådmannens stab er en strategisk støttefunksjon, som har ansvar for samfunnsplanlegging, styringssystem, prosjekt- og analyseoppgaver, juridisk rådgivning, IKT, innkjøp og politisk sekretariat. Avdelingen har 9,45 faste årsverk og et budsjett som kun består av lønn, ordinær kontordrift og kommuneplan.

Resultat- og måloppnåelse:

Rådmannens stab har brukt det første året til å finne sin plass i forhold til ny organisering og ny ledelse. Tre hovedområder har preget arbeidet i 2010; kommuneplan, IKT og innkjøp. På grunn av langtids sykefravær har avdelingen ikke klart å holde framdrift når det gjelder styringssystem samt andre plan- og analyseoppgaver (utover kommuneplan). I forhold til vedtatte resultatmål er status følgende:

- Kommuneplan; Planprosess er gjennomført i hovedsak som planlagt, med førstegangsbehandling i kommunestyret i oktober. Felles areal- og transportplantenking med Arendal er lagt til grunn for planforslaget, men ikke etablert som et formalisert ATP-samarbeid som planlagt.
- IKT; Sluttrapport for felles IKT-prosjekt ble behandlet i kommunestyret i november sammen med en utredning om forholdet mellom IKT Agder og eierne. Felles IKT-prosjekt ble gjennomført innenfor kostnadsrammen, men flere tjenester er forsinket eller utsatt i forhold til opprinnelig ambisjon. Parallelt med dette har kommunen etablert en intern IKT-organisering for å følge opp oppgaver og framdrift i IKT-samarbeidet.
- Kartlegging; Oppfølging av innbygger- og lokaldemokratiundersøkelse er gjennomført som planlagt. Brukerundersøkelser er gjennomført i barnehage og helsetjeneste. Interne brukerundersøkelser for støttefunksjonene samt en samlet langsiktig plan for brukerundersøkelser er ikke gjennomført som planlagt.
- Styringssystem; Virksomhetsstyring er sterkt forsinket i forhold til plan på grunn av sykefravær. Enkelte prosesser er iverksatt i henhold til styringshjulet. Samtidig har feil og mangler i IKT-verktøy bidratt til ytterligere forsinkelser i arbeidet i 2010.
- Prosjektarbeid; Ny prosjektmanual er utarbeidet, og nye rutiner for styring og rapportering av prosjekter er iverksatt i henhold til plan.

Av andre driftsforhold kan nevnes:

- Innkjøp; Et omfattende arbeid er utført gjennom hele året i oppfølging av KOFA-saker, nytt innkjøpsreglement, nye rutiner og intern kompetanseheving. Ved utgangen av året vurderes situasjonen som tilfredsstillende. Så lenge terskel for klage er lav, må kommunene påregne nye klager til KOFA som en del av ordinær drift framover.

- Politisk/administrativt samarbeid; Nye rutiner med PA-møter er innført og virker tilfredsstillende. Ny rapporteringsrutine for oppfølging av politiske vedtak er etablert.

Kommentarer:

Nærvær: Et nærvær på kun 88,3% skyldes to langtidssykemeldinger som ikke er jobbrelatert. Etter utløp av maksdato er en av de sykemeldte i permisjon uten lønn fram til juni 2011.

Økonomi: Avdelingen har et mindreforbruk på drøye 300.000 kr i forhold til revidert budsjett.

Regnskapsresultatet samt indekking av avdelingens andel av vedtatt innsparing på 650.000 kr for støttefunksjonene skyldes i all hovedsak at det ikke ble inntatt vikar i forbindelse med sykefravær.

Driften har vært svært nøktern og for øvrig kan bemerkes:

- På grunn av sykefravær har avdelingen betydelig overtid, bl.a. ifm kommuneplanen.
- Avdelingen har hatt en omfattende IKT-utskifting, som ikke var budsjettert.
- Innkjøpsrestriksjonene i 2.halvår ble lojalt fulgt opp. Avtalt opplæring ga likevel noen utfordringer i forhold til innkjøpsstoppen.

Enhet: HR-avdelingen

Enhetsleder: Alf Stensli

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	
	2010	2009	opprinnelig	Revidert	avvik	%
Inntekter	-1 339	-1 308	-498	-1 317	22	2
Utgifter	9 371	9 322	9 426	9 301	-70	1
Netto utgift	8 032	8 014	8 928	7 984	-48	1

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	9,5	10,4	-0,9	-9
Brutto årsverk	14,0	14,3	-0,3	-2
Nærværs- %	92,0	91,7	0,3	

Resultat- og måloppnåelse:

I all hovedsak er de resultatmål som var satt opp i budsjett for 2010 gjennomført. Avdelingen er også å jour med alle politiske vedtak. Av enkelttiltak vil jeg trekke frem arbeid med plan for reduksjon av sykefravær, ufrivillig deltid og seniortiltak. I tillegg tok lønnsoppgjøret svært mye tid. Det er arbeidet med en stor mengde saker knyttet til enkelt arbeidstakere, dette er saker som tar mye tid. På grunn av fødselspermisjon er det gjort midlertidige endringer i fordeling av arbeidsoppgaver, samtidig som avdelingen styrer mot at kommunen knytter til seg en fullverdig bedriftshelsetjeneste. HR-avdelingen har det overordnede ansvar for det systematiske HMS-arbeidet og Dialogplassen er opprettet som en del av dette.

Kommentarer:

På inntektssiden er det økte refusjoner pga fødselspermisjon og sykdom. På utgiftssiden er det noe mer komplisert. Det er sannsynlig lagt inn feil tall i budsjett ved inngangen til 2010, på grunn av sykdom i økonomiavdelingen. Av den grunn er det en økt utgiftsside, selv om det har vært drevet meget nøkternt og med vakanser i løpet av året. Det er holdt vakant over ett årsverk til sammen, selv om det har vært både fødselspermisjon og langvarig sykdom blant flere ansatte.

Det er ryddet i systemene som gir årsverkstallene. Slik at de fast ansatte tilhører HR-avdelingen, mens alle tillitsvalgte og hovedvernombud er klassifisert som midlertidige. Det har også i år vært en økning i frikjøpte tillitsvalgte på grunn av økt bemanning og medlemsmasse.

Sykefraværet er ikke arbeidsrelatert, men lengre fravær blant flere ansatte på grunn av sykdom. Kun 92% nærvær er et altfor lavt tall for en HR-avdeling, og ambisjonen ligger på 98%. Samtidig er det en av livets realiteter at ansatte blir syke, og at én ansatts fravær gjør store utslag i prosenter i en liten avdeling.

Innkjøpsstoppen er håndtert slik at kun det mest nødvendige er kjøpt inn, for at driften skal gå som normalt. Når det gjelder overtid har det i starten av året, og mot slutten av året, vært benyttet om lag 100 000 kr på lønningskontoret. Det har over flere år vært svært stort gap mellom det arbeidet som må utføres, og den arbeidskraft som har vært tilgjengelig. Et resultat er at to av de fulltidsansatte medarbeiderne på lønningskontoret har sagt opp. Det er mye i en avdeling som er drevet med 2,6 årsverk. Det er en bemanning som vil bli endret i 2011.

Generelt sett så har de ansatte i HR-avdelingen for mye å gjøre. Det er en avdeling med mye press, hvor hasteoppgaver knyttet til beslutninger for enkeltarbeidstakere ofte blir prioritert foran viktigere oppgaver med lenger tidsfrist knyttet til utvikling og planlegging. For å møte dette presset arbeider vi med en annen arbeidsfordeling enn tidligere.

Enhet: Økonomiavdelingen

Økonomisjef: Helge Moen

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett avvik	%
	2010	2009	opprinnelig	Revidert		
Inntekter	-3 968	-2 764	-2 883	-3 111	857	28
Utgifter	13 778	14 210	13 725	13 876	98	-1
Netto utgift	9 810	11 446	10 842	10 765	955	-9

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	18,1	17,4	0,7	4
Brutto årsverk	20,0	19,7	0,3	2
Nærværs- %	93,7	93,7	0,0	

Økonomiavdelingen ble etablert som en ny avdeling 1. januar 2010. Oppgaver og personell ble overført fra Plan- og utviklingsavdelingen, Informasjons- og Serviceavdelingen (ISA), veilednings- og utviklingstjenesten og Bygg- og Eiendomsavdelingen. I tillegg ble det etablert en ny stilling som leder for avdelingen (økonomisjef). Til sammen er det 21 stillinger i avdelingen.

Avdelingen er nå delt inn i 3 seksjoner, Regnskap, Skatt og Faktura/gebyr. Avdelingen har også 3 økonomirådgiverstillinger som støtter hver sin sektor, Teknisk, Kultur/oppvekst og Helse/sosial.

Resultat- og måloppnåelse:

I første kvartal har det vært fokus på å etablere avdelingen. I andre kvartal har det vært spesielt fokus på å etablere forbedrede støttesystemer for økonomisk styring og rapportering. I tredje og fjerde kvartal har fokus vært driftsoppfølging og budsjett 2011

I tillegg har avdelingen realisert følgende mål:

- Klargjøring av de organisatoriske forutsetningene og de framtidige oppgavene til Gebyr- og fakturaseksjonen.
- Etablere et kvalitetssystem for økonomiprosessene som dokumenterer rutine. Dette systemet bygger på kommunens økonomireglement.
- Bedre rapporteringen i kommunen
- Følge opp driften, og rapportere som følge av at Grimstad er en ROBEK-kommune
- Forbedre økonomistyringen, prosjektstyringen og risikostyringen

Kommentarer:

Avdelingen har hatt mer inntekter enn budsjettet og et avvik på +0,9 mill kroner. Dette knyttes til økte gebyrinntekter samt økte syke- og svangerskapsrefusjoner. Avdelingen har i perioder hatt flere ubesatte stillinger dette forklarer også de reduserte utgiftene i forhold til budsjett på +0,1 mill kroner. Avviket i forhold til budsjett i netto utgift, er en engangshendelse. I framtiden kan det ikke legges opp til å ha så mange ledige stillinger som i 2010.

Avdelingen har et sykefravær på 6,3%. Det er i hovedsak langtidsfravær knyttet til et fåtall personer som følges opp i henhold til rutine.

Enhet: Informasjons- og serviceavdelingen-ISA

Enhetsleder: Svein Frøytlog

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett avvik	%
	2010	2009	opprinnelig	Revidert		
Inntekter	-925	-2 137	-1 067	-795	130	16
Utgifter	6 756	10 320	7 241	6 707	-49	1
Netto utgift	5 831	8 183	6 173	5 912	81	-1

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	8,4	13,7	-5,3	-39
Brutto årsverk	9,8	18,0	-8,2	-46
Nærværs- %	92,8	96,6	-3,8	

Resultat- og måloppnåelse:

ISA har et positivt resultat på kr. 81.000,-. Nye og viktige administrative systemer, saksbehandlings- og arbeidsprosedyrer ble igangsatt i 2010. Det nye digitale sak-/arkivsystemet ePhorte startet opp den 8. februar. Innbyggerportalen kom ”på lufta” 6. januar og Ansattportalen 8. april. ISA har ivaretatt støtte og veiledning i forhold til de nye fagsystemene, samt gjennomført opplæring og kompetansehevende tiltak og kurs i kommuneorganisasjonen.

ISA hadde prosjektansvaret for Kronprinsparets besøk i Grimstad den 31. august, samt koordinering av arbeidet i forbindelse med åpningen av UiA, Campus Grimstad.

ISAs kjerneoppgaver er dokumenthåndtering/arkiv, informasjons- og kommunikasjonsvirksomhet, tjenester knyttet til sentralbord og publikumsmottak og enkelte fellestjenester.

Utfordringene i forhold til oppgavemengde knyttet til drift, effektivisering og digitalisering av kommunal administrativ virksomhet, medfører at ISA, med nåværende personalressurs, fortsatt arbeider på et ”anstrengt nivå” for å kunne håndtere daglig tjenesteproduksjon og ivareta servicetjenester tilfredsstillende. Gjennom året har det vært etterslep i forhold til postjournalføring, arkivkontroller og –oppfølging, portalene har ikke fått ønsket innholdsmessig aktualitet og utvikling, tjenestebredde og betydning. Medarbeiderne har forståelse for kommunens økonomiske situasjon og de utfordringer dette medfører, og ”står på” for å ivareta de daglige arbeidsoppgaver og finne nye løsninger

Kommentarer:

Personalressursen i ISA er redusert med 810 % i løpet av det siste 1 ½ år, samtidig som flere arbeidsoppgaver og ansvar er overført til andre enheter. Imidlertid utvikles, driftes og vedlikeholdes en rekke nye og krevende arbeidsoppgaver. Total fast stillingsressurs er 935 %.

Meget nøktern drift er ivaretatt. Oppgradering på pc-utstyr, investeringer i telefonstøtte- og rapporteringssystem, samt oppgradering av funksjoner i sentralbordet, er blitt utsatt.

ISA har dekket kommunens investerings-, kultur- og arrangementskostnader på om lag kr. 380.000,- i forbindelse med Kronprinsparets besøk.

Noe overtid er blitt brukt for å ha tilstrekkelig kapasitet til å håndtere mottaksregistreringen innenfor myndighetspålagte tidsfrister, samt bemanning i sentralbordet/publikumsmottaket. Ved sentralbordet ble det satt inn ferievikar. ISA har forholdt seg til innkjøpsstoppen, men har opprettholdt løpende leie- og leasingavtaler på fagsystemer, utstyr og materiell m.m. To medarbeidere gikk av med AFP.

Pågående omstillings- og utviklingsarbeid har medført behov for vikar. Én lærling (Opplæringskontoret) og fire praksislærlinger (Folkeuniversitetet Sørlandet og NAV) har bidratt til verdiskapning. Lav nærværsprosent skyldes lengre fraværperioder for medarbeidere (legeerklæringer – personlig helsetilstand). Oppfølging og dialogmøter er gjort. Korttidsfraværet er lavt.

Enhet: Sosial- og barnevernstjenesten

Enhetsleder: Vidar Gabrielsen

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett avvik	%
	2010	2009	opprinnelig	revidert		
Inntekter	-12 928	-9 962	-4 091	-5 586	7 342	131
Utgifter	52 375	53 420	38 575	40 235	-12 140	30
Netto utgift	39 447	43 458	34 484	34 649	-4 798	14

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	24,0	23,6	0,4	2
Brutto årsverk	38,5	37,8	0,7	2
Nærværs- %	91,1	91,0	0,1	-

Resultat- og måloppnåelse:

Vi så tidlig på året at budsjettallene våre ikke ville holde. Vi rapporterte om dette og innførte flere sparetiltak.

Jobbsentralen ble godkjent for å drive AMO-kurs, og vi fikk på den måten økte inntekter. Dette var det første hele året med økonomisk sosialhjelp utbetalt fra NAV. Som følge av dette kan utgifts- og inntektsforholdene ikke sammenlignes med tallene fra 2009.

Året 2010 ble et særdeles presset år i forhold til vår målsetning om å gjennomføre lovpålagte oppgaver.

Kommentarer:

Vi fikk i 2009 styrket budsjettet med 2 mill. Dette var midler som ikke ble videreført i 2010. Vi var derfor i en presset situasjon allerede i starten av året. Økte inntekter er i hovedsak kommet som følge av refusjoner for Enslige mindreårige flyktninger, økte inntekter fra staten for en resurskrevende bruker i institusjon, og fra kursvirksomhet i Jobbsentralen. Vi hadde også en inntektssvikt ved at staten endret på vilkårene for tilskudd til prosjekter. I 2010 fikk vi bare refundert lønnsutgifter, men ingen driftsutgifter i prosjektene våre. Utgiftene er høye, på tross av omfattende sparetiltak gjennom året. Vi har etterlevd innkjøpsstoppen, og kuttet utgifter der det har vært mulig. I barnevernet har vi bare untaksvis innvilget støtte til forebyggende tiltak. Vi har også hatt en svært restriktiv behandling av søknader til heldøgns omsorg for rusmisbrukere.

Nytt av året er ekstrautgifter til Enslige mindreårige flyktninger (alt dette er refundert) og store oppholdsutgifter i institusjon for en enkelt bruker. I forhold til budsjettet er merforbruket betydelig. På bakgrunn av hele 19 omsorgsovertakelser i barnevernet i 2010, mot 6 – 8 et vanlig år, har sparetiltakene vært på grensen av det ansvarlige. Utgiftene til opphold i institusjon eller omsorgstiltak for rusmisbrukere har også vært høye i forhold til det beløpet vi hadde til disposisjon til dette.

Endring i antall årsverk har sammenheng med at vi på grunn av godkjenningen for å drive AMO-kurs, har økt ressursene i Jobbsentralen. Økte ressurser her var en betingelse for å bli tildelt slike kurs. Vi har også fått en ny stilling i barnevernet knyttet opp til Enslige mindreårige flyktninger. Det er samtidig kuttet en stilling finansiert av tiltaksmidler. Nærværet er lavt, og skyldes at vi har hatt flere i omsorgspermisjon og enkelte har vært langtidssykemeldt. Vi tror også at en presset arbeidssituasjon har ført til sykemeldinger. Tallene er omtrent som året før, men de er dårligere enn målsetningen på 96 % nærvær. Som følge av dette har ulike nærværstiltak blitt diskutert.

Enhet: NAV Grimstad

Enhetsleder: Finn B. Henningsen

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	revidert	avvik	
Inntekter	-17 767	-4 019	-444	-17 120	647	4
Utgifter	36 536	13 543	17 136	33 660	-2 876	9
Netto utgift	18 769	9 524	16 692	16 540	-2 229	13

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	6,8	3,3	3,5	106
Brutto årsverk	8,7	3,9	4,8	123
Nærværs- %	91,7	93,6	-1,9	-

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
antall klienter				
Innkomne	1859	-	-	-
Behandlede	1809	-	-	-
Ferdig beh.	1809	-	-	-
Ventetid aktive	40	-	-	-
Ventetid ferdig	10	-	-	-

Totale utgifter inneholder lønn, inkl. lønn til personer som er i kvalifiserings- og introduksjonsprogrammet samt økonomisk sosialhjelp.

Resultat- og måloppnåelse:

Budsjettet per 31.12.10 viser et overforbruk pålydende kr 2.229.000,- herunder utgifter til sosialhjelp per 31.12.10 overskredet med kr 2.005.039,-. Husleieutgiftene på kr 521.077,- er ikke lagt inn i budsjettet og medfører et økt underskudd.

Utgifter til flyktninger er dekket inn gjennom overføringer. NAV Grimstad har i 2010 utbetalt kr 5.466.343,- til introduksjonsstønad, kr 5.096.312,- til kvalifiseringsstønaden og kr 19. 939.039,- til sosialhjelp herunder går kr 4.039.538,- til sosialhjelp flyktninger i integreringsperioden. Det er utbetalt sosiallån på kr 154.222,- og tilbakebetaling av disse utgjør kr 121.938,-.

På inntektssiden har vi fått et tilskudd fra departementet pålydende kr 3.351.000,- til kvalifiseringsstønaden. I tillegg har vi grunnet høy aktivitet og fokus i NAV Grimstad, for å få brukere ut i aktive tiltak, fått inn kr 1.649.434,- på individstønad. Refusjon av sosialhjelp har medført en merinntekt på kr 866.866,-.

Tiltak:

Vårt mål er å ha et ryddig og nøkternt forbruk av sosiale utgifter. En utfordring har vært økte utgifter til midlertidig bolig for brukere, noe som har vært kostbart. Vi ser nå på alternative tiltak til boliger.

Vi styrket bemanningen ved NAV Grimstad med ett årsverk fra august 2010 innenfor tildelt budsjett og har 7,8 faste stillinger per 31.12.10. Bakgrunnen for å øke bemanningen med en stilling er det merarbeid kvalifiseringsprogrammet krever. I 2010 var målet å ha i gjennomsnitt 42 brukere i

programmet, et resultat vi oppnådde. Målet er at brukere av programmet skal komme i jobb, utdanning eller avklaring av status helse. Arbeidet er tidkrevende grunnet svært tett oppfølging.

Vi har styrket samarbeidet med Grimstad kommune på leder – og saksbehandlernivå for sammen å ha bedre oversikt og bruk av kommunale og statlige virkemidler.

Brukere av økonomisk sosialhjelp skal fortløpende vurderes om de fyller vilkåra for statlig ytelse.

Tettere samarbeid mellom Grimstad kommune og NAV Grimstad innenfor barnevernet for ”ungdom” mellom 18 - 23 år. Det er iverksatt felles rutiner for å ivareta disse brukerne bedre.

Kommentarer:

Første hele år som NAV-kontor har vært krevende og hektisk, noe vi var klar over det ville bli. Vi har imidlertid gjennomført det første året med god kvalitet i saksbehandling og i møte med brukeren. For å ivareta morgendagens brukere har det vært nødvendig med en omorganisering ved NAV Grimstad.

Det er for omfattende å kommentere hva vi har gjort i dette dokument, men vi har blant annet vektlagt mer spesialisering for enkelte medarbeidere.

Gjennomsnittlig sykefravær for kommunale medarbeidere i NAV Grimstad år 2010 utgjør 8,28%. Vi har fra medio september hatt to medarbeidere langtidssykmeldt, noe som har gjort sykefraværet høyt i snitt.

Enhet: Boveiledertjenesten

Enhetsleder: Signe Ann Jørgensen

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	revidert	avvik	
Inntekter	-19 344	-19 285	-15 435	-18 272	1 072	6
Utgifter	76 099	74 135	74 564	76 894	795	-1
Netto utgift	56 755	54 850	59 129	58 622	1 867	-3

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	64,8	64,9	-0,1	0
Brutto årsverk	100,8	101,8	1,0	1
Nærværs- %	86,4	86,2	0,2	-

Resultat- og måloppnåelse:

Boveiledertjenesten har i 2010 hatt en drift som i stor grad har vært som forventet. Det har vært forholdsvis stabilt i brukergruppa med unntak av noe økning i behov for tjenestene brukerstyrt personlig assistent, dagsenter og avlastning. Vi har redusert bemanningen i en bolig og overført ressursene til avlastning og dagsenter. For tiltaket brukerstyrt personlig assistent gis det et statlig tilskudd i en oppstartsfase og deler av det positive inntektsavviket har sin årsak i det.

Faglige fokusområder i 2010:

Etikk:

Vi har ansvaret for tjenester til mennesker som er svært sårbare og hvor flere har vanskelig for å uttrykke seg verbalt bl. annet. Det er derfor ekstra viktig at vi som ansatte er vårt ansvar bevisst i forhold til hva som er etisk riktige beslutninger og håndtering av ulike situasjoner. Vi har derfor i 2010 hatt et spesielt fokus på etikk i vår yrkesutøvelse.

Bruk av tvang/skadeavvergende tiltak:

Mange av våre ansatte utsettes nærmest daglig for handlinger som betegnes som vold og/eller trakassering. Det være seg slag, angrep, spytting og grove trusler.

2. halvår 2010 er det registret 200 meldinger om vold/trakassering, hvorav 39 betegnes som alvorlige og 41 som middels alvorlige. Det er en utfordring å håndtere dette på en måte som er forebyggende, som ivaretar den ansatte i etterkant av hendelser, samtidig som brukers rett til et godt liv ivaretas. I forbindelse med dette så er det etablert ei ressursgruppe for håndtering av utfordrende adferd (HUA), det er gjennomført opplæring og er avsatt tid til trening i turnusene på de arbeidsstedene der dette er mest aktuelt.

Boforhold:

Det har vært en spesiell utfordring at vi ikke har hatt boliger som er tilrettelagt for ”hard bruk” Periodevis har dette ført til uverdige boforhold for en bruker med stort hjelpebehov. Dette er nå delvis ivaretatt gjennom ombygging av en leilighet for den ene brukeren.

Det har foreløpig ikke vært vilje fra aktuelle kommuner til samarbeid om botilbud til krevende brukere. Dette kan forhåpentligvis endre seg etter hvert som kravene og forventningene i samhandlingsreformen blir tydeligere.

Arbeid/dagtilbud.

Vi registrerer at både NAV og videregående skole er mer restriktive i forhold til hvem som får tilbud om arbeidstiltak/utvidet skoletilbud. Det igjen medfører at kommunen får et større ansvar for å skaffe

hensiktsmessig dag/arbeidstilbud. Dette er personer som er over 18 år og hvor kommunen har et lovmessig ansvar for å bistå, dvs personen har et hjelpebehov som utløser rettigheter. Det har vært arbeidet i et samarbeid med flere kommuner og Avigo om etablering av et arbeidsmarkedstiltak for multifunksjonshemmede uten at det har lyktes å få dette etablert enda. Resultatet er økte utgifter for kommunen og et pr. i dag dårligere tilbud til den enkelte.

Nye brukergrupper.

Det er en økning i etterspørsel etter tjenester fra brukere med store hjelpebehov, men som ikke er utviklingshemmede, bl. annet barn/ungdom med psykiske lidelser og voksne med ulike adferdsproblematikk. Grimstad mangler et tilrettelagt tilbud om tjenester og bolig/avlastning for disse personene. Det skaper til dels mye utfordringer i samhandlingen mellom brukere og mellom bruker/ansatt dersom de blir boende i bofelleskap/dagtilbud hvor det også bor/er brukere med utviklingshemming.

Andre ting:

Universitetslektor Sigrid M. Hødnebo har skrevet en forskningsrapport om støttekontakttjenesten i Grimstad. Hun konkluderer i hovedsak med at støttekontaktordningen oppleves positivt både av bruker og støttekontakt, men at opplæring og veiledning nærmest er fraværende. Funnene er ikke overraskende for oss og rapporten blir fulgt opp av bachelorstudenter i 2011 som skal skrive om opplæring/veiledning av støttekontaktene i Grimstad. Manglende opplæring/veiledning er i hovedsak et ressurs spørsmål.

Vi har jobbet målrettet i forhold til å redusere uønsket deltid. Dessverre er det vanskelig å få til innenfor boveiledertjenesten alene fordi vi har lite tjenester på dagtid og mye tjenester i helg. Vi har et snitt på stillingsstørrelse på 56 % i turnusene. 35 % av våre ansatte har en stillingsstørrelse under 40%. Det er krevende både for arbeidsgiver, ansatte og brukere.

Kommentarer:

Det positive regnskapsresultatet har sin årsak i 2 elementer:

Økte statlige inntekter gjennom tilskudd til brukerstyrt personlig assistent og økt inntekt ressurskrevende tjenester som det ikke var mulig å inntektsføre i 2009 på grunn av regnskapsavslutning- se kommentar i årsmeldingen for 2009. Inntekten for 2010 er også et usikkerhetsmoment fordi refusjonskravet ikke er ferdig enda og også skal revisorgodkjennes før det sendes inn. Regnskapet for 2011 vil derfor også kunne påvirkes positivt/negativt når utbetaling av tilskuddet foreligger- rundt juni/juli 2011.

Vi har hatt en svært stram økonomistyring i forhold til å redusere bemanning når det har vært mulig (f.eks ved sykefravær, ferie mv). Flere avdelingsledere mener at denne "nedbemanningen" ikke er forsvarlig. I en slik situasjon er det bl. annet ytterligere krevende med utfordrende adferd og et høyt sykefravær fordi slitasjen på de som er på jobb blir forholdsvis mye større.

Som det fremkommer er sykefraværet fortsatt svært høyt. Vi har stort fokus på dette og tett oppfølging, men vi klarer ikke å finne nøklene for å få betydelig reduksjon. Sykefraværet er etter vår oppfatning svært sammensatt og hvor arbeidsmiljø/arbeidsbelastning er et element av flere.

Det har ikke vært mulig å gjøre innsparing av betydning på kjøp av varer og tjenester. Avsatte midler til dette er gjennom flere år pint ned til under minimum og det er beundringsverdig hvordan ansatte (og brukere) aksepterer en svært dårlig utstyrspark enten det gjelder datautstyr eller annet møbler/inventar. Et tilsyn fra fylkesmannen bidro til at vi måtte kjøpe inn noe utstyr til en enhet. Med flere bruker på avlastning og dagsenter så har bl. annet utgiftene til mat økt betraktelig.

Ansatte i boveiledertjenesten gjør en fantastisk jobb for brukerne og er lojale medarbeidere med viktig kompetanse for Grimstad kommune. Vi har flotte brukere som bidrar til positive og gode opplevelser for ansatte og naboer og er en berikelse for Grimstad kommune.

Enhet: Helsetjenesten

Enhetsleder: Hege de Lange Haaland

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett avvik	%
	2010	2009	opprinnelig	revidert		
Inntekter	-6 868	-5 529	-4 279	-5 464	1 404	26
Utgifter	43 705	34 468	41 393	42 006	-1 699	4
Netto utgift	36 837	28 939	37 114	36 542	-295	1

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	35,8	23,1	12,7	55
Brutto årsverk	44,3	29,3	15,0	51
Nærværs- %	96,0	96,8	-0,8	-

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
ant. saker/pas				
Familiesenteret	435	496	-61	-13
Psykisk helse	180	173	7	4
Legesenteret	5459	6126	-667	-11
Helsestasjonen	13072	13923	-851	-6
Ergoterapi	165	180	-15	-8
Fysioterapi	1048	920	128	14

Helsetjenesten består av helsesøster- og jordmortjenesten, fysio- og ergoterapitjenesten, familiesenteret, psykisk helse, Brannstasjonen legesenter, allmennlegetjenesten og folkehelsearbeid. Enheten har fokus på helsefremmende, forebyggende og rehabiliterende arbeid både for barn/ungdom og voksne/eldre.

Resultat og måloppnåelse:

I tråd med kommuneplanen og med forberedelsene samhandlingsreformen har Helsetjenesten i 2010 bla hatt fokus på å styrke det forebyggende arbeidet og på at folkehelsearbeidet i kommunen skal bli godt etablert. I dette arbeidet har folkehelsekoordinator en betydningsfull rolle. Folkehelsekoordinator har vært lønnet av prosjektmidler ut 2010. Helsekilden, som er et lavterskeltilbud for hjelp til endring av livsstil i forhold til fysisk aktivitet, kosthold og røykeslutt, er etablert som et fast tilbud. Den daglige driften utføres av fysioterapitjenesten, mens folkehelsekoordinator administrerer tilbudet. Jordmortjenesten har hatt 40% fast stilling. Stillingen har imidlertid vært utvidet til 100% det meste av året ved hjelp av prosjektmidler som er mottatt på grunnlag av målrettet rusforebyggende arbeid. Det har vært arbeidet for økning av den faste jordmorressursen og det er blitt en økning fra 40% til 60% stilling gjeldende fra 2011. Seksjon for psykisk helse er i en endringsprosess der det skjer en dreining fra omsorg til forebyggende arbeid og økt fokus på brukernes selvstendighet. Familier med barn der foreldre har psykisk helseproblem er f.eks. et prioritert arbeidsområde. Helsetjenesten er sammen med andre enheter i kommunen tverrfaglig representert i prosjektet "barn i rusfamilier" som startet opp i 2010. Habilitering og rehabilitering er også et prioritert område i helsetjenesten. Den største utfordringen har vært i forhold til ergoterapi der det har vært opp mot 3 mnd ventetid før første konsultasjon. Det har vært arbeidet for å styrke ergoterapiressursene og tjenesten er økt med 50% stilling til 1,5 stilling gjeldende fra 2011.

Det er gjennomført brukerundersøkelse for helsestasjonstjenesten. Som en oppfølging av brukerundersøkelsen er det innført 4 årskontroll i form av synsundersøkelse hos lege på helsestasjonen.

Rådmannen har besluttet at det skal utarbeides en modell for et "Familiens hus" i Grimstad. Arbeidet ble igangsatt i 2010 og helsetjenesten er aktivt deltakende.

Helsetjenesten har hatt både større inntekter og større utgifter enn budsjettet og har endt med en netto utgift på 295.000,- ved årets slutt.

Kommentarer:

De økte inntektene er i hovedsak knyttet til asylmottaket, øremerkede prosjektmidler og til statlige refusjoner og egenandeler til jordmortjenesten, vaksinasjonskontoret og Brannstasjonen legesenter. De økte utgiftene er i hovedsak knyttet til asylmottaket, til prosjekter og til områder som ikke har hatt stor nok budsjettpost. Det gjelder først og fremst den interkommunale legevaktavtalen, en ekstra turnuslege etter pålegg fra Fylkesmannen, fastlegetilskudd og driftstilskudd til private fysioterapeuter. Det er store poster som vi ikke kan påvirke. Lønnsoppgjøret sentralt og lokalt har også påført enheten lønnsutgifter som er større enn budsjettet. Det har vært en meget nøktern drift i enheten. Ledige stillinger i enheten har vært holdt vakante i perioder for å spare lønnsmidler. Vakante stillinger går utover tilbudet til brukerne, men for kortere perioder og spredd på flere tjenesteområder kan det forsvares. Etter innstrammingsiltakene andre halvår har innkjøp vært begrenset til vaksiner og annet utstyr som er helt nødvendig for drift av tjenestene.

Økningen i årsverk er knyttet til at psykisk helse ble overført helsetjenesten i 2010. Dette tilførte enheten 12,25 nye årsverk. I tillegg har helsetjenesten 1,5 stillinger som finansieres av eksterne prosjektmidler.

Helsetjenesten har tradisjonelt et høyt nærvær og jobber systematisk med dette innenfor de ulike tjenesteområdene. Det er generelt høy trivsel i enheten. Målsettingen om 96% nærvær er nådd. Sykefraværet kan i hovedsak forklares med kroniske sykdommer og alvorlig sykdom hos noen få personer.

Helsetjenesten har mange tjenesteområder og tiltak og aktiviteten er jevnt høy. Aktivitetsdata fra familiesenteret representerer antall innkomne saker og viser noe nedgang i 2010 i forhold til 2009. Dette kan forklares med at familiesenteret i høst har brukt tid til evaluering av tjenestene. De enkelte sakene kan også variere i omfang og er derfor vanskelig å sammenligne, blant annet kan flere personer være involvert i samme sak. Aktivitetsdataene fra psykisk helse representerer gjennomsnitt antall brukere pr måned i perioden. Aktivitetsdata fra Brannstasjonen legesenter representerer antall konsultasjoner, ikke antall brukere. Nedgangen fra 2009 kan forklares med at legesenteret var stengt en uke sommeren 2010, noe det ikke var i 2009. Sommeren 2010 opplevde legesenteret heller ikke det enorme presset på tjenestene som har vært tidligere somre. Dette kan henge sammen med at Brannstasjonen legesenter ikke ble annonsert som daglegevakt for turister, slik det har blitt gjort tidligere år. Aktivitetsdata fra helsestasjonen representerer registrerte kontakter. De ansatte ved helsestasjonen melder om stadig økt press på tjenestene. De registrerte kontaktene er ikke flere i antall, men det oppleves at blant antallet kontakter er det et stadig økende antall saker med sammensatte problemstillinger. Aktivitetsdata fra ergoterapi og fysioterapi representerer antall brukere. For ergoterapi er antall brukere noe lavere i 2010 enn i 2009. Dette henger sammen med at sakene kan variere i omfang, noe som blir tydeliggjort ved at antall behandlinger er tilnærmet likt, henholdsvis 341 i 2010 og 342 i 2009.

Oppsummert har det vært både høy aktivitet og høy trivsel i enheten i 2010.

Enhet: Hjemmetjenesten Fevik

Enhetsleder: Kari-Anne Johnsen

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	
	2010	2009	opprinnelig	revidert	avvik	%
Inntekter	-1 536	-	-10 685	-1 565	-29	-2
Utgifter	15 241	-	15 387	15 388	147	-1
Netto utgift	13 705	-	4 702	13 823	117	-1

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	21,05	-	-	-
Brutto årsverk	28,8	-	-	-
Nærværs- %	92,1	-	-	-

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Brukerrettet tid	14 763	13 636	1 127	8
Antall brukere	121,1	119,3	1,8	2

Resultat- og måloppnåelse:

Fra 01.01.10 ble hjemmetjenesten endret fra å være en enhet til å bli delt inn i 4 enheter. Fevik hjemmebaserte tjenester yter tjenester til et område som omfatter ca. 7-8000 av Grimstads innbyggere. Enheten inneholder hjemmebaserte tjenester med sykepleie og hjemmehjelpsoppdrag. Enheten består også av Dagsenteret på Fevik, brukerstyrte personlige assistenter og en ressurskrevende bruker som bor i omsorgsleilighet ved Fevik.

Tiltak i 2010:

Fra 01.04.10 ble supervikar sykepleier med 80% stilling, satt inn i videre midlertidige vikariater og stillingen opphørt fra desember av. Dette for å unngå at sykepleier må gå på toppen av bemanningen de dagene det ikke er noen borte fra jobb. Dette kan da medføre uønskede lønnsutgifter.

Små feil i stillingsprosenter på kontrakter er rettet opp i og gir en innsparingseffekt på ca. 10.000,- kr årlig. De som hadde uniformsgodtgjøring urettmessig fikk dette fjernet. Iverksatt fra 01.06.10.

Leie og vask av tøy ble kuttet fra 01.06.10 Det ble innført uniformsgodtgjøring til alle fast ansatte bare i hjemmetjenesten gruppe 1. Dette vil gi en innsparingseffekt på kr. 100.000,- pr år. Det er også gjort for å få bedre kontroll på utgifter som tidligere var felles med Fevik.

Det er fra 01.07.10 innført eget lager med kontorrekvisita med porto. Dette for å få bedre kontroll på utgifter som tidligere har vært delt med Fevik.

Grunnet nedgang i volum i brukertid ble det fra 9.06.10 strammet inn til 6 kjørelister med brukere på dagtid, mot tidligere 7 kjørelister. Dette gjorde det mulig å være en mindre på jobb nesten hver dag. Det ble derfor samtidig stoppet innleie ved sykdom, avspasering, permisjoner og lignende. Behovet for ekstravakt på kveld falt bort og ble stoppet videre. Dette medfører også mindre bruk av den 7. leasingbilen. Drivstofforbruket ble redusert med kr. 6000,- ut året.

Det har vært en svært nøktern linje på kompetanseutvikling som koster noe. Det ble satset på gratis internundervisning i arbeidstiden og at ansatte lærer av hverandre.

Kommentarer:

Gjennom hele 2010 lå det usikkerhet i forhold til fordelinga av inntekter og utgifter fra gamle hjemmetjenesten.

I 1. Halvår av 2010 var det en kraftig volumøkning i antall brukere og bruk av tid ute i hjemmetjenesten. I januar var det 117 brukere, mot pr. 30.06 var 128 brukere. I samme periode har timebruken pr. mnd. vært opp i en differanse på 343 timer i merarbeid pr. mnd. pga. flere og tyngre pleiekrevende brukere.

Fra juni til desember var det en nedgang i volumet i antall brukere og bruk av tid, slik at det da ble strammet inn på lønnsutgiftene og driftutgiftene. I desember var volumet i antall brukere nede i samme nivå som i januar.

I 2. Halvår av 2010 ble det spart innleie på 5-6 vakter med pr. uke i snitt. Innsparing på lønn i forhold til budsjett var på 1,7 millioner i 2010.

Årsaken til at det bare ble 120.000,- kr i pluss var at det ble trukket 50.000,- grunnet lavt fravær, det var ikke dekning i budsjett til lønn av Brukerstyrte personlige assistenter, slik at det ble et merforbruk på 600.000,- kr. På grunn av organisasjonsendringen pr. 01.01.10 var det ei heller i budsjettet avsatt lønnsmidler til enhetsleder og lærling på kr. 600.000,- og det var beregnet større inntekter på refusjoner fra NAV enn hva som kom inn. Enheten hadde utgiftene med hjemmehjelpsoppdrag, men fikk ikke inntektsført inntekter. I tillegg var det større utgifter enn beregnet i budsjett grunnet på skader på biler og leiebiler.

Det har vært et lavt sykefravær på 1,6% fram til juni 2010. Pr. 31.12.10 er fraværet kommet opp i 7.93 %. Det har vært tett oppfølging av de syke ved rask kontakt pr. telefon og jevnlig samtaler, oppfølgingsplaner og bruk av dialogplassen. Det er forsøkt søkt arbeidsgiver fritak på til sammen 6 ansatte, det var fra før bare 1. Men fikk ikke innvilget noen nye i 2010. Alle ansatte får tilbud om medarbeidersamtale en gang per år.

Innkjøpsstoppen ble greit håndtert. Nøkternhet på innkjøpssiden var gjennomgående gjennom hele året. Grunnet utbytting av leasingbiler og skader ble det større utgifter enn forventet i budsjett.

Variable årsverk på 7.75 er vikarer ved sykdom, vakante stillinger og permisjon utgjør ca. 4 årsverk og det skyldes også en VTA, en som er på varig tilrettelagt arbeid på sysselsetting/tiltak gjennom NAV som er registrert inn i regnskapssystemet som lårsverk, noe som ikke stemmer, da vedkommende ikke er en del av årsverkene våre. Resterende Variable årsverk på 2.75 skyldes ferievikarer, vikar ved avspasering og opplæring av nyansatte ferie- og tilkallingsvikarer.

Enhet: Hjemmetjenesten Frivoll - ute

Enhetsleder: Robert Tjersland

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	revidert	avvik	
Inntekter	-2 883	-	-27 908	-2 249	634	28
Utgifter	33 996	-	29 857	31 977	-2 019	6
Netto utgift	31 113	-	1 949	29 728	-1 384	5

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	39,6	-	-	-
Brutto årsverk	57,4	-	-	-
Nærværs- %	87,2	-	-	-

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Brukerrettet tid	37 776	-	-	-
Antall brukere	252,7	-	-	-

Resultat- og måloppnåelse:

Enheten er en av fire enheter i hjemmetjenesten som kom på plass etter omorganiseringen. Organiseringen i enheten har satt seg i løpet av året.

Ny turnus i oktober har også gitt de ønskede resultater, med mindre bruk av ekstravakter og overtid. Vi har ikke klart målsettingen på under 10% sykefravær, men enheten har hatt en svært høy andel av fysisk sykdom, som vi ikke rår med. Tilbakemeldingen fra de sykemeldte er at sykdommen ikke skyldes arbeidsmessige forhold.

Kommentarer:

Avviket på inntektssiden skyldes i all hovedsak refusjoner fra Nav for sykefravær og sv.skaps permisjoner. Det tilsvarende beløp finnes på merforbruk på lønn.

Avviket på netto utgifter på ca. 1,4 millioner kommer i hovedsak av to årsaker:

En bruker som vi måtte kjøpe og fortsatt kjøper private tjenester til, og som de tre siste mnd. av året kostet ca. 750.000,-

Ekstra bilutgifter i forbindelse med utskifting av bilparken på ca. 600.000,-

Innkjøpsstoppen i 2. halvår har gitt liten effekt, dersom en bare ser på tallene for første halvår kontra andre halvår. Dette skyldes bl.a. at vi allerede i første halvår var svært nøkterne med forbruket. Et annet moment er at utgiftene til medisiner og medisinske forbruksvarer har holdt seg relativt konstant hele året. Disse to postene er blant de største i budsjettet og derfor driverne til utgiftene, og kan ikke ”kontrolleres” av oss. Det som er positivt er at vi har klart å redusere bruken av overtid med ca. 200.000,- for året sett under ett, i forhold til budsjettet. Budsjettet var satt opp i forhold til tidligere års forbruk i hjemmetjenesten.

Enhet: Hjemmetjenesten Frivoll - inne

Enhetsleder: Marit Henriksen

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	revidert	avvik	
Inntekter	-2 087	-	-1 190	-2 755	668	-24
Utgifter	16 397	-	9 340	10 670	-5 727	54
Netto utgift	14 310	-	8 150	7 915	-6 395	81

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	15,6	-	-	-
Brutto årsverk	28,1	-	-	-
Nærværs- %	89,5	-	-	-

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Brukerrettet tid	16 339	-	-	-
Antall brukere	46,8	-	-	-

Resultat- og måloppnåelse:

Hjemmetjenesten Frivoll inne ble etablert som resultat av omstillinger i hjemmetjenesten. 2010 har vært et spennende og utfordrende år for ansatte og ledere. Det har vært lagt ned et betydelig arbeid for å få på plass gode rutiner for arbeidsflyt og logistikk. Kompetanseheving hos pleiepersonellet, har også hatt høy prioritet gjennom året som har gått.

Brukermedvirkning og et godt samarbeid med beboere og pårørende er viktig for å kunne gi et best mulig tilbud til våre brukere. Høsten 2010 ble det avviklet et felles møte med beboere, pårørende og ansatte som blant annet hadde til hensikt å utveksle informasjon, oppfordre til etablering av Brukerråd, samt dannelsen av en gruppe som kunne jobbe målrettet med sosiale aktiviteter for brukerne. Faste møtepunkter for slike samlinger videreføres i 2011.

Demens har vært et viktig satsingsområde i kommunen, enheten har et veletablert og godt drevet dagsenter som tilbyr et variert aktivitetstilbud til mange av kommunens demente.

Kommentarer:

For Hjemmetjenesten Frivoll inne, er det ved utgangen av 2010 et betydelig avvik mellom budsjett og regnskap. Merforbruket som fremkommer i 2010 må ses i sammenheng med situasjonen totalt for pleie- og omsorg. Tildeling av rammer i budsjett for 2010 mellom de ulike enhetene i hjemmetjenesten, bærer preg av store unøyaktigheter sett opp mot de faktiske forhold. Det totale antallet årsverk enheten har hatt siden omorganiseringen, er 21,15, mens budsjett for 2010 bare har tatt høyde for 15,47 årsverk. Det reelle antallet årsverk ser ut til å være riktig stipulert med tanke på den totale aktiviteten som har vært gjennom året.

Det har vært jobbet med fordelingen av budsjettmidler mellom enhetene i budsjettprosessen for 2011 for å få en riktigere fordeling. Utover det har enheten likevel et merforbruk på ca. 1,4 millioner i 2010. Store deler av dette merforbruket er knyttet opp mot en ressurskrevende bruker som var plassert i enheten i 6 måneder. Dette medførte innleie av ekstra personell, tilsvarende 2,9 årsverk pr uke.

Gjennom året har enheten også hatt mange brukere som har vært så dårlige, at det har vært behov for å sette inn ekstra bemanning i form av fastvakter.

Utgiftssiden er også høyere enn man hadde stipulert med i omorganiseringen. Da Landvik aldershjem ble nedlagt, ble 8 beboer overflyttet til Hjemmetjenesten Frivoll inne. Alle disse beboerne er innlagt på såkalt institusjonsvedtak. Planen var at disse skulle overflyttes annen institusjon, så snart det var ledige plasser. På grunn av stor pågang på sykehjemmene, har man ikke hatt mulighet til å gi alle disse beboerne et slikt tilbud. Budsjetterte utgifter har ikke tatt høyde for at disse beboerne skulle tilhøre enheten gjennom hele 2010. Derav avviket mellom inntekter og utgifter.

Innkjøpsstoppen/reduksjon i bruk av overtid har vært fulgt opp innenfor graden av forsvarlighet. Spesielt har det vært vanskelig å få til reduksjon i bruk av overtid, da man periodevis har hatt økt behov for sykepleiekompetanse, noe som har vært en knapphetsressurs i enheten i hele 2010. Det jobbes med rekruttering av denne yrkesgruppen.

Det har ikke vært foretatt innkjøp utover det som har vært nødvendig for å gi brukerne et forsvarlig helsetilbud.

Sykefraværet i enheten har vært høyere enn målsetningen for enheten. Årsaksbilde er sammensatt. Ansatte har opplevd omorganiseringen som krevende. Forholdsvis høy gjennomsnittsalder i personalgruppa og lang tjeneste i omsorgsyirket har gitt flere ansatte kroniske muskel- og skjelettplager. Stort behov for ekstra personell har også ført til slitasje på de ansatte.

Det har vært jobbet systematisk gjennom hele året med oppfølging og tilrettelegging for dem som har vært sykemeldt og/eller stått i fare for å bli det. Det er i tillegg utarbeidet ny grunnturnus, i stor grad på ansattes premisser. Ved inngangen til 2011 opplever man en nedgang i aktivitet, samt at de aller fleste vakante stillinger er besatt. Dette har minket arbeidspresset på de ansatte noe, og man håper dette vil slå positivt ut på nærværsprosenten.

Enhet: Hjemmetjenesten Berge Gård

Enhetsleder: Nina Vehus

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	revidert	avvik	
Inntekter	-3 813	-	-15 243	-3 558	255	7
Utgifter	33 591	-	34 269	35 394	1 803	-5
Netto utgift	29 778	-	19 026	31 836	2 058	-6

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	40,4	-	-	-
Brutto årsverk	60,2	-	-	-
Nærværs- %	86,3	-	-	-

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Brukerrettet tid	29 395	25 500	3 895	15
Antall brukere	71,5	67,8	3,7	5

Resultat- og måloppnåelse og mål oppnåelse i henhold til lederavtale.

Brukerperspektiv:

Brukerundersøkelse er gjennomført ved dagsenteret og viser 100 % fornøydhet hos brukerne, samt full skår når det gjelder god kvalitet.

Brukerråd er etablert. Aktiviteter som treningstilbud og sydentur er gjennomført. Det har vært 7 positive medieoppslag om Berge gård. Det er utarbeidet kompetanseplan med fokus på blant annet etikk, demens, palliasjon, frivillighet, rehabilitering, tiltaksplaner og brukermedvirkning.

Medarbeiderperspektivet:

Det er gjennomført medarbeiderundersøkelse og medarbeidersamtaler. Måltallet for sykefravær er nådd i 4 avdelinger, men ikke i hjemmetjenesten, rehab.avd. og natt tjenesten, se egen forklaring nedenfor. Det er gjennomført IKT opplæring og kurs i vold og trusler, som ble økonomisk støttet av arbeidslivsenteret.

Prosess:

Det er etablert nye rutiner og arenaer for samhandling med tillitsvalgte (MBA). E - phorte og Facilit er implementert. GRS ble utsatt på grunn av en teknologisk begrensning, vil bli iverksatt høsten 2011/våren 2012. Berge gård har bidratt aktivt i forhold til inkluderende arbeidsliv med arbeidspraksisplasser, språkpraksisplass, lærlingeplasser, studentpraksisplasser og seniorertiltak. Alle 6 ledere har deltatt på opplæring i forhold til lov om offentlig anskaffelse og følger retningslinjene for anskaffelser. Faste samhandlingsarenaer med FOU avdelingen.

Resultater i avdelingen for hjelpemidler:

Antall utførte oppdrag 2551 og ventetid er 3 dager. Tilsammenligning var antall utførte oppdrag i 2008 2042 og 18 dagers ventetid. Det har vært 25 % økning i utførte oppdrag og 80 % forbedring på redusert vente tid. Antall utførte hørselsoppdrag er 4 doblet siden 2008. Skyldes tilføring av flere ressurser, mer samhandling med sentralbord, bedre kompetanse og mer rasjonell drift.

Oppfølging av administrative og politiske vedtak: Anbud om to nye dagsenter biler ble publisert på doffin i februar 2011. Det jobbes aktivt med tiltak for at Vossgate skal være rusfritt. En arbeidsgruppe er etablert for å utarbeide et forslag om et bedre botilbud for personer med rus og psykiske lidelser.

Kommentarer økonomi:

Utgifter:

Det er et mindreforbruk på ca. 2 mill i 2010. Årsaken til mindreforbruket på utgiftsiden skyldes blant annet 1, 8 årsverk som tilhører natt tjenesten på Frivolltun(inne). Utgjør ca. 800.000 kr. Dette blir justert i 2011. Det er drevet nøktern med hensyn på kurs og opplæring, som kan forklare noe av mindreforbruk på vikarer. Det er forbrukt 0,2 årsverk mindre i Vossgate på grunn av omlegging av turnus. Mindreforbruket i lønn skyldes også at rehab.avdelingen var stengt i 4 uker i Juli.

Inntekter:

Det har vært høyere sykefravær i hjemmetjenesten og natt tjenesten enn forventet, noe som har generert en merinntekt på refusjon sykepenger på 649.707. Det er samsvar mellom vikar sykdom utover arbeidsgiverperioden ca.1.767.000 og refusjon sykepenger ca.1.940.000 kr, differansen er T-tillegg. Det er også en merinntekt på fødselsrefusjon på 367.000kr.

Kommentarer sykefravær:

Utviklingen i 2010 har vært som følger:

Felles Berge gård:

1.kvart.	2.kvart.	3.kvart.	4.kvart.
15,26	11,86	11,75	15,89

Av det totale sykefraværet skyldes 70 dager egenmeldinger, 106 dager i arbeidsgiverperioden og 3312 dager langtidsfravær utover arbeidsgiver perioden.

Natt tjenesten hadde et fravær på 31 % i 4.kvartal som skyldes langtidsfravær. Det gjør natt tjenesten svært sårbar og det har vært nødvendig med bruk av overtid for å håndtere situasjonen. Til tider har det vært vanskelig å få sykepleie bemanning. Enhetsleder har varslet om behovet for å styrke natt tjenesten med 1,8 årsverk (1 ekstra team) for å redusere sårbarheten på natt.

Sykefraværet i hjemmetjenesten var på 21 % i 4.kvartal. Det ble gjennomført en medarbeiderundersøkelse høsten 2010, som viste en klar sammenheng mellom sykefravær og arbeidsbelastning. Samtlige medarbeidere, som besvarte, opplever at det ikke er samsvar mellom brukers behov for hjelp og den tiden de har tilgjengelig. Enhetsleder sendte forslag om å styrke hjemmetjenesten med 1 årsverk, samt gjøre om 1, 7 årsverk på timer til faste årsverk. Det ble avslått i budsjett prosessen. Enhetsleder anbefaler en ny vurdering av forslaget og vil fremme det for kommunalsjefen, som et tiltak for å få ned sykefraværet. Sykefraværet i de øvrige avdelingene er svært lavt. I 4.kv. viste Vossgate 2 %, Merkantil 1 %, Hjelpemiddellager 0,76%, dagsenter 0%. 3 medarbeidere har fått innvilget uføre i løpet av 2010 og 1 er død etter langvarig sykeleie, det kan også forklare noe av sykefravær. Grimstad kommune og Nav sine retningslinjer for oppfølging av sykemeldte er fulgt.

Kommentarer brukertid:

Berge gård har den høyest bruker tid pr. bruker i 2010 av alle hjemmetjenestene. Brukertiden pr. bruker er ca.34t (29395 timer:858 brukere) til sammenligning med den laveste brukertiden som er 8,7 t(1054timer:121 brukere). Det skyldes at pasienter med dårligst funksjonsnivå får plass ved Berge gård. Enhetsleder har varslet om lav pleiefaktor (0,25 pleiefaktor) i hjemmetjenesten ved Berge gård. Brukertiden har økt med 3 - 500 timer fra 2009 til 2010 og det har derfor vært nødvendig med 1,7 årsverk ekstra i hjemmetjenesten. Disse årsverkene går på timer, enhetsleder har varslet om at det i henhold til lovverket bør omgjøres til faste årsverk.

Timeforbruk: Berge gård har hatt et timeforbruk på 24323,55 i tillegg til de faste årsverkene, det utgjør 14,1 årsverk. Hovedtyngden av timeforbruk er i hjemmetjenesten 14.578 timer. Rehab.avd. 3497 t. Natt tjenesten 3540 t. Vossgt. 1949 t. Merkantil 174 t. Hjelpemiddel lager 484 t. og dagsenter 99 t. Kommentarer endring i årsverk fra 2009 til 2010:

Det er ingen sammenlignbare rapporttall tilgjengelig på grunn av omorganiseringen av hjemmetjenesten i 2010. Den lave pleiefaktoren i hjemmetjenesten kan tyde på at ressurstildelingen har blitt u hensiktsmessig i Berge gårds disfavør, det vil bli avklart underveis i prosessen vedrørende ressursstyring. Enhetsleder mener at den lave pleiefaktoren i hjemmetjenesten og fagleder ved rehab. avdelingen sitt store ansvarsområde er underkommunisert i overgangen til ny organisering og krever 1 årsverk ekstra i hjemmetjenesten og 0,4 årsverk ekstra for fagleder.

Kommentarer innkjøpstopp:

Vi har holdt igjen investeringer på utstyr av hensyn til innkjøpsstopp. Det har vært nødvendig for å gå i balanse på andre driftsutgifter enn lønn.

Berge gård vant kostymeprisen i Grimstad kommune 2010

Enhetsleder sin vurdering av året:

Driften generelt har gått bra.

Hjemmesykepleien bør styrkes med 1 årsverk for å redusere arbeidsbelastningen på de ansatte, få ned sykefraværet og for å få inkludert 2 medarbeidere som står i fare for å bli uføre.

Fagleder for natt tjenesten og rehab.avdelingen bør øke fra 60 % til 100 % administrasjons, utgjør 0,4 årsverk for å redusere arbeidspress og øke utviklingsperspektivet. Natt tjenesten bør styrkes med 1,8 årsverk for å redusere sårbarheten på natt.

Enhet: Frivolltun

Enhetsleder: Eirik Chr. Æsøy

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett avvik	%
	2010	2009	opprinnelig	revidert		
Inntekter	-7 830	-9 055	-8 568	-7 345	485	7
Utgifter	33 942	42 941	36 626	35 216	1 274	-4
Netto utgift	26 112	33 886	28 058	27 871	1 759	-6

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	43,8	46,0	-2,2	-5
Brutto årsverk	60,7	70,5	-9,8	-14
Nærværs- %	89,9	91,1	-1,2	-

Resultat- og måloppnåelse:

Beslutningen om å etablere en Ressursavdeling for personer med demens og utfordrende adferd, tidligere i prosjektperioden kalt forsterket skjermet enhet (FSE), ble fattet i 2010 etter et meget godt gjennomført og forankret forprosjekt ledet av Silje Bjerkås fra Frivolltun. Vi arbeider nå for å åpne kommunens nye ressursavdeling i september 2011.

Frivolltun er valgt ut til å være med i prosjektet: ”Det åpne bo- og omsorgssenter”. Frivolltun er med i dette prosjektet sammen med bo- og omsorgssenter fra andre kommuner i vår region og ledes av Fylkesmannen. Fokus i dette prosjektet er hvordan vi kan nyttiggjøre oss av frivillige/frivillighet på en god måte. Vi er valgt til å være med i dette prosjektet som representant for Grimstad fordi Frivolltun har markert seg positivt på området frivillighet.

22. oktober 2010 åpnet Grimstad bibliotek i samarbeid med Frivolltun, et beboer- og arbeidsplassbibliotek på Frivolltun. Rett ved inngangen til bygget ligger et ”glassrom” hvor det tidligere har vært røykerom. Det har vært et ønske fra Frivolltun å gjøre rommet til noe annet og bruke det til kulturaktiviteter. Biblioteket hadde samtidig tanker om å samarbeide med en bedrift for å lage et arbeidsplassbibliotek. Da Frivolltun så tok initiativet til at vi kunne få til noe her, var det bare å gå i gang.

Nasjonalt var dette året et leseår der satsingen er voksne lesere.

Vi lager et bibliotekrom der beboere, pårørende og ansatte skal kunne låne bøker, lydbøker, film, aviser, tidsskrifter og PC. Biblioteket stiller med personale og materiale, Frivolltun stiller med inventar og rom.

Det er også et mål å få til en aktiv litteraturformidling i form av minimum 5 arrangementer i året.

Første arrangement etter åpningen, ble et særdeles vellykket forfatterbesøk i november.

Avkastningen fra stiftelsen Sølvi Brandtzæg Bjerkholts stiftelse til beste (glede og oppmuntring) for pensjonærene/pasientene ved Frivolltun har gjort dette mulig.

SEEK: ”Systematisk etikkarbeid i eldreomsorgen i kommunehelsetjenesten”; et samarbeidsprosjekt mellom Universitetet i Agder, Fakultet for helse- og idrettsfag og Grimstad kommune. Etisk kompetanseheving og tilrettelegging for etisk refleksjon er viktige satsningsområder på Frivolltun. SEEK prosjektet har vært en svært nyttig arena for samhandling mellom universitet og oss i det praktiske fagfeltet.

Vår lindrende avdeling har blitt et bedre sted å være, både for pasienter, pårørende og ansatte. Fordi vi har ”skilt” avdelingen fra somatisk avdeling med to nye vegger og dører.

Vi har fått på plass en viktig brukeravtale mellom Bygg og eiendom, som bygg forvaltere og oss Frivolltun sykehjem, som leietakere.

Vi har etablert flere arbeidsstasjoner i sykehjemmets stuer. Et meget viktig tiltak i arbeidet med de planer og den dokumentasjon som kreves i vårt arbeid.

Vi har arbeidet med samarbeidet mellom oss Universitetet, Fagskolen og Dahlske. For å kunne ta imot flere studenter, lærlinger og elever. Og vi har utviklet samarbeidet med kvalifiseringstjenesten og NAV som også formidler arbeidskraft til vårt sykehjem. For oss har denne satsningen et helt klart rekrutterings perspektiv, men det er også viktig at våre svært kompetente medarbeidere deler sin kompetanse og det er hyggelig både for oss og våre pasienter å møte unge, voksne og nye landsmenn som kan se på oss med nye øyne.

Vi har hatt et stort fokus på utvikling av en godt fungerende ledergruppe, slik at brukerperspektiv, medarbeiderperspektiv og økonomiperspektiv blir arbeidet med i et helhetsperspektiv. Vi har også etablert en utvidet ledergruppe hvor plasstillitsvalgte og verneombud har en selvsagt plass.

Vi er enige om at vårt gode resultat er sterkt påvirket av det arbeidet som gjøres både i ledergruppen og i utvidet ledergruppe. Den åpenhet og felles forståelse som forvaltes her gjør det mulig i trange tider både å spare, gjenbruke og utsette innkjøp. Samt å synliggjøre de strukturelle utfordringer som krever disse tøffe prioriteringer av oss.

Både handlingsprogram 2010 – 2013 i vedleggshefte til budsjett 2010 og lederavtalen mellom kommunalsjef og enhetsleder har blitt arbeidet godt med. Administrative vedtak som ”ansettelsestopp”, ”innkjøpsstopp” og budsjettkutt har blitt gjennomført og håndtert på riktig måte.

Kommentarer:

485 000 er mer inntekter i 2010 hvor ca. 200 000 tilskrives økt oppholdsbetaling. 120 000 er midler bevilget fra Fylkesmann i forbindelse med kompetanseløftet.

At vi har brukt 1 274 000 mindre enn planlagt skyldes god økonomistyring og restriktiv drift.

Når innstramminger kreves i en organisasjon og de kan forklares, som i fjor med et merforbruk i barnevernet. Vi er heldige som har ansvarsbeviste medarbeidere med stor lojalitetsfølelse for Grimstad kommune. Vi sparer på innleie av ekstrahjelp og vikarer, og reduserer bemanning på helligdager. Ca. 400 000 er spart på innleie ved både kortids- og langtidsfravær. Vi har latt være å leie inn ekstravakter for ca. 250 000.

Vi har holdt en stram linje på innkjøp. Vi har brukt 380 000 mindre på varer i kommunal tjeneste produksjon, herunder ca. 200 000 mindre på medisiner. Vi har redusert våre telefonutgifter med ca. 24 000, vi har jobbet mye for å øke bruken av e-post.

Vi har brukt ca. 150 000 mindre på anskaffelse og vedlikehold av driftsmidler, vi har bl.a. latt være å kjøpe inn nye senger, dyner og puter og vi kjøpte 2 personalheiser ikke tre som var behovet.

I 2009 ble en avdeling ved Frivolltun sykehjem lagt ned, den totale bemanning ble redusert med flere årsverk. I denne prosessen ble flere ansatte omorganisert, også internt i sykehjemmet. Det å miste kolleger, få nye arbeidsoppgaver og bli flyttet til en annen avdeling representerer for noen utfordringer som ikke har vært så lett å mestre.

Her finner vi en viktig forklaring på den nedgang vi på årsbasis ser i vår nærværsprosent. Langt over halvparten av vårt sykefravær forklares på en eller annen måte både av den sykemeldte og sykemelder med endrede arbeidsforhold knyttet til omorganiseringen i 2009.

Vårt sykefravær skyldes i all hovedsak langtidsfravær, og menneskene bak prosenten følges opp med oppfølgingsplaner og i samarbeid med både vår egen HR avdeling og Nav.

Enhet: Feviktun

Enhetsleder: Anna Særnmo

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett avvik	%
	2010	2009	opprinnelig	revidert		
Inntekter	-10 885	-13 323	-8 289	-9 525	1 360	14
Utgifter	40 358	45 519	37 844	38 974	-1 384	4
Netto utgift	29 473	32 196	29 555	29 449	-24	0

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	48,8	50,6	-1,8	-4
Brutto årsverk	71,8	78,1	-6,3	-8
Nærværs- %	91,4	85,6	5,8	-

Feviktun bo og omsorgssenter har fått permanent status som Utviklingssenter.

Visjonen er: "I trygge hender"

Hovedmål: Feviktun er et ressurscenter for innovativ eldreomsorg, hvor høy kompetanse, kvalitet og kultur skaper trygghet og livsglede.

Helsedirektoratets strategi for utviklingsentrene er: "Uvikling gjennom kunnskap."

I løpet av året er den administrative delen av Undervisningssykehjemmet flyttet over til bestillerenheten for i større grad å kunne betjene hele kommunen.

Feviktun har i løpet av året hatt fokus for utvikling av tjenestene og har åpnet for flere forskningsprosjekt og annet utviklingsarbeid. Det jobbes videre med Grimstad kommunes satsingsområder som er – demens – palliasjon - aktiv omsorg.

Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester

Resultat- og måloppnåelse:

Vedtaket om innsparing av 3.5 årsverk fra 2009 er iverksatt og innsparingen gjennomført. I 2010 fikk vi 1 årsverk tilbake slik at netto innsparing var 2.5 årsverk.

Kommentarer:

Inntektene i 2010 var vesentlig mindre enn 2009. Oppholdsbetalingen er ikke øket slik som man regnet med.

Det reduserte sykefravær i 2010 førte til lavere refusjoner og slo dermed ut på inntektssiden.

Redusert sykefraværet i 2010 førte til at Feviktuns regnskap ble belastet med 270 000 kr fordi man hadde lykket med å redusere sykefraværet. Dette gjør at Feviktun kommer ut med merforbruk på 24 000 kr.

Feviktuns andel av sykefraværsmillionen var betydelig.

Det har blitt gjort vurdering av hver vakt som er leid inn, ved alle fravær. Dette har ført med seg at vi jobber på grensen av faglig forsvarlighet. Det gir stor slitasje på personalet. Men det har innfridd forventningene til økonomiske innsparinger.

Pasientutfordringen gjennom året har vært krevende fordi mange pasienter er sykere og lider av særlige diagnoser. Det gjør at de er feilplassert på vanlig sykehjemsavdeling. Det bygningsmessige representerer en utfordring i disse tilfellene. I påvente av "Ressursavdelingen for personer med demens og utfordrende adferd", er opprettet vil, vil tryggheten for våre andre beboere ikke være optimal. (åpnes på Frivolltun sept 2011)

Ved krevende og uforutsette situasjoner har det ikke vært bemanning nok for å avverge uønskede hendelser. Dette har i enkelte situasjoner ført med seg redusert kvalitet for pasienter og pårørende. Vi får flere klager fra pasienter og pårørende.

På utgiftsiden viser at vi har et mindre forbruk av lønn på 1.8 millioner kroner og på 3.3 millioner på andre utgifter. Av dette er kr 2 107 000 husleie som ikke er videreført som utgift i 2010. (nullsumsspill)

Årsverksutviklingen er redusert med 1,8 årsverk. Brutto årsverk har en nedgang på 6,3. Det er mange vakante stillinger på Feviktun. På grunn av gjentatte omstillinger blir man sittende igjen med ubesatte små helgestillinger.

Sykefraværet har en gledelig reduksjon på 5.8 %

Innkjøpstoppene i 2010 har medført at innkjøp er redusert eller utsatt. Lagrene av bleier og medisinsk utstyr og forbruksmateriell var minimale ved årets utgang.

Det er spart inn 100 000 på medisiner. Alle reparasjoner og anskaffelser av utstyr har vært utsatt dersom det har vært mulig. Dette vil mest sannsynlig føre til økte kostnader i 2011 for å få alt på plass igjen.

Takket være meget dyktig og strukturert fagpersonell på alle teamene ved Feviktun, har vi gjennom året produsert så kvalitetsmessige gode tjenester som er mulig under de forutsetninger som foreligger. Vi produserer tjenester av høy kvalitet hele døgnet, 24/7/365

Personalt har vist en genuin "stå på vilje" gjennom hele dette krevende året.

Enhet: Bestillerenheten og ISF

Enhetsleder: Torvald Omland

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	revidert	avvik	
Inntekter	-4 564	-1 094	-1 820	-2 766	1 798	65
Utgifter	9 976	54 110	57 103	8 041	-1 935	24
Netto utgift	5 412	53 016	55 283	5 275	-137	3

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	7,9	6,8	1,1	16
Brutto årsverk	11,4	7,5	3,9	52
Nærværs- %	97,8	86,8	11,0	-

Kommentar til tallene:

Budsjett omsorgslønn har i 2010 vært på totalt kr. 912.800,-. Regnskapet viser et merforbruk på totalt kr. 137.000,-. Grunnen til dette er at noen av brukerne ble innlagt på institusjoner i løpet av året og nye brukere fikk ikke tildelt omsorgslønn før i slutten av 2010. Det er totalt 12 personer som pr. 31.12.10 får utbetalt omsorgslønn.

Undervisningssykehjem/Undervisningshjemmetjeneste (Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester) og diverse prosjekter i FOA-avdelingen fikk overført kr. 874.072,- via bundne fond fra 2009 til 2010. Kr. 644.374,- er overført fra 2010 til 2011 via bundne fond. I 2010 fikk kommunen kr. 1.100.000,- i statlige tilskudd til drift av senteret.

Lønnsbudsjettet for Bestillerenheten har det vært vanskelig å forholde seg til i 2010. Det vises til kommunalsjefens forklaringer for hele sektoren.

Økningen i antall årsverk skyldes at FOU-avdelingen ble administrativt overført fra Hjemmetjenesten til Bestillerenheten f.o.m. 01.01.10. Det har ellers ikke vært noen endringer i antall årsverk i Bestillerenheten i 2010.

Nærværsprosenten er økt betraktelig fra 2009 til 2010. Dette skyldes flere langtidssykemeldte i 2009. Som følge av innkjøpsstoppen ble det ikke foretatt noen større innkjøp høsten 2010.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

FOU-avdelingen/Utviklingssenteret

Utviklingssenteret er en del av Fag- og utviklingsavdelingen (FoU) arbeid. Utviklingssenteret har 2 ansatte (1,6 årsverk). I FoU-avdelingen er det ansatt FoU-leder, fagutviklere og koordinatorene tilknyttet spesifikke prosjekter og fagområder. FoU-avdelingen har et tett samarbeid med fagutviklerne på begge sykehjemmene i kommunen, både Fevikun bo- og omsorgssenter og Frivolltun bo- og omsorgssenter.

Utviklingssenteret knytter i stor grad arbeidet opp mot tre satsingsområder: demens, lindrende behandling/omsorg og aktiv omsorg og mestring. Utvikling av kompetanse innen etikk og etisk refleksjon er grunnleggende for alt utviklingsarbeidet. Frivillighet og partnerskap er også en viktig dimensjon i dette arbeidet. Målsettingen er å bedre kvaliteten på tjenestene til brukerne og samtidig styrke og rekruttere kompetente medarbeidere gjennom å stimulere til fagutvikling og forskning og å utvikle gode læringsmiljø.

IPLOS (Individbasert pleie-og omsorgsstatistikk)

Dette er en omfattende registrering av brukernes ADL-funksjoner, arbeid-fritid-bolig m.m. Registreringen blir bedre og bedre for hvert år, men fortsatt må det hele tiden gis opplæring i både registrering og i forståelse av systemet. Mye av registreringen blir nå lagt til grunn for kommunens KOSTRA tall.

Saksbehandling

På grunn av mindre sykefravær i 2010 har en for det meste klart å overholde saksbehandlingsfristen på 4 uker. Antall registrerte vedtak har økt fra 1017 i 2009 til 1193 i 2010. Føringer fra staten gjør at kommunene må legge enda mer vekt på brukermedvirkning, dokumentasjon og vurderinger i saksutredningen. Dette er krevende og har ført til enda større arbeidspress på saksbehandlerne. Dyktige og fleksible medarbeidere gjør at ordningen fungerer bra og kvaliteten på saksbehandlingen blir godt ivaretatt. Bestillerenheten har et godt samarbeid med de andre enhetene og spesialisthelsetjenesten.

IKT

Ressursstyringssystemet TRS (Tieto Ressurs Styring) er ennå ikke implementert i organisasjonen på grunn av problemer med integrasjon mot lønningssystemet Agresso lønn.

Fagsystemet Gericar er et virksomhetskritisk pasientadministrativt it-system som kontinuerlig blir videreutviklet og tilpasset dokumentasjonsbehovet i store deler av HS-sektoren. Gericar håndterer blant annet saksbehandling, journalføring, tiltaksplaner, og statistikk. Gericar brukes av mange hundre ansatte i pleie- og omsorg, boveiledertjenesten, fysioterapitjenesten og ergoterapitjenesten. Gericar er i drift 24 timer i døgnet hele året.

Rådgiver for IKT og økonomi møter i Forvaltningsgruppe omsorg, som er et samarbeid mellom kommunene Arendal, Froland, Grimstad og Aust-Agder fylkeskommune i forhold til fagprogrammet Gericar, ressursstyringssystemet TRS og elektronisk meldingsutveksling (ElinK – Norsk Helsenett m.m.).

Annet

Bestillerenheten har hatt ansvar for gjennomføring av nye retningslinjer for samarbeidet med private tilbydere innen omsorgstjenesten (jfr. sak i Kommunestyret).

Enhetsleder har i 2010 deltatt i arbeidet med utarbeidelse av ny oppdatert boligsosial handlingsplan for kommunen.

Enhet: Kjøkkentjenesten

Enhetsleder: Harald Birkenes

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	revidert	avvik	
Inntekter	-5 830	-5 208	-4 675	-4 968	-665	5
Utgifter	12 897	12 661	11 888	12 232	862	17
Netto utgift	7 067	7 453	7 213	7 264	197	-3

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	13,1	12,2	0,9	7
Brutto årsverk	19,0	18,7	0,3	2
Nærværs- %	92,0	93,1	-1,1	-

Resultat- og måloppnåelse:

Kjøkkentjenesten har i 2010 hatt aktivt driftsår, uten de store prosjekter. Det ble kjøpt inn brukt bakeriutstyr fra nedlagt bakeri i Arendal. Dette sammen med økologisk korn utgjør både rimeligere brød, og økt inntjening på salg av brød til barnehager. Driften har vært preget av høy aktivitet, effektiv og rasjonell drift som har bidratt til et positivt resultat.

Kommentarer:

For å øke inntektene, må utgiftene også økes noe. Catering bidrar til god økonomi for total drift.

Økning i faste årsverk skyldes ansatt assistent i kjøkkentjenesten, som jobber og blir refundert av kvalifiseringstjenesten. Grunnet sykefravær er der økning i brutto årsverk.

Høyt sykefraværet skyldes langvarig rekonvalesens etter beinbrudd og annen langvarig sykdom av utenforliggende årsak.

Drift er preget av utstyr som nå nærmer seg utskifting grunnet slitasje og økte reparasjoner.

Enhet: Kulturtjenesten

Enhetsleder: Karin Glomsaker

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett avvik	%
	2010	2009	opprinnelig	Revidert		
Inntekter	-7 482	-7 474	-2 757	-6 754	728	11
Utgifter	19 353	19 782	15 104	18 757	-596	3
Netto utgift	11 871	12 308	12 347	12 003	133	-1

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	11,5	8,6	2,9	34
Brutto årsverk	14,0	10,3	3,7	36
Nærværs- %	91,4	95,4	-4,0	

Resultat- og måloppnåelse:

Leieavtalen med KinoSør as om drift av Grimstad kulturhus er reforhandlet, og rehabilitering av huset er i gang mht digitalisering av kinoen, scenen og salene.

Fjæreheia Drift as har vært virksomme i to år, og en har fått en del erfaring med drift av dette anlegget. Blant annet viser det seg at det er vanskelig å drive denne utendørsscenen uten offentlig støtte. Siste år av driftsavtalen er 2011.

Arbeidet med utredning og igangsetting av UngArena på Fagskolen har gått senere enn ønsket, pga usikkerhet omkring deler av bygningens og områdets fremtid.

Kommentarer:

Avviket mellom revidert budsjett og regnskap både på inntekts- og utgiftssiden skyldes tiltak som det er mottatt tilskudd til, der også inntekts- og utgiftsside følger hverandre (for eksempel Barnebokfestivalen, Den kulturelle spaserstokken, Jenter på hjul, osv.). Vi har i tillegg mottatt sykepengerefusjoner som ikke var budsjettet.

Kulturtjenesten hadde et mindreforbruk på kr 133.000. Dette skyldes færre innkomne søknader om tilskudd, og et lavere aktivitetsnivå på kulturarbeidet pga bemanningssituasjonen og innkjøpsstoppen.

Økningen i antall årsverk skyldes at Turistkontorets 2,6 årsverk ble flyttet fra ISA til Kulturtjenesten midtveis i 2009. I tillegg kommer sykevikarer og sesongansatte på turistkontoret. Vi har til sammen 12,5 faste årsverk; kulturskolen 7,9 årsverk, turistkontoret 2,6 og kulturkontoret 2 årsverk (enhetsleder + kultur/psykisk helse).

Kulturtjenesten hadde en langtidssykemelding 10 mnd i 2010, og i en liten enhet får dette stor påvirkning på nærværsstatistikken. Vi har også hatt litt mer legemeldt fravær enn tidligere år, men vi har ingen indikasjoner på at dette har med arbeidsmiljøet å gjøre.

Driften generelt:

Kulturskolen flyttet inn i nyoppussede lokaler på Fagskolen i mars 2010. I tillegg til ”Trassekassa” har dette gitt oss bedre muligheter for å utvikle tilbudet til elevene, og det har gitt bedre arbeidsforhold for lærerne. Fagskolen har blitt en arena for ulike kulturaktiviteter i regi av kulturskolen, Den kulturelle skolesekken og andre. I tillegg til den ordinære undervisningen er kulturskolen aktiv i arbeidet med

Lørdagsskolen (kulturskolens talentprogram), Kulturlørdager, UKM, Stryk på Sørlandet, Barnebokfestivalen og Den kulturelle spaserstokken. Mange av tilbudene finansieres med eksterne tilskudd. Kulturskolen er en viktig arena for å gi alle barn mulighet til kulturaktivitet og til å utvikle sine kunstneriske ferdigheter.

Turistkontoret ivaretar vertskapsoppgaver og driver produkt- og markedsarbeid. VisitSørlandet vil bli en sentral samarbeidspartner i det regionale samarbeidet. Reiselivsprodukter knyttet til sykkel og skjærgård har hatt fokus; brosjyrer, syklist-velkommen-bedrifter, Jenter på hjul, med mer. I tillegg har turistkontoret sentrale oppgaver i gjennomføringen av Kortfilmfestivalen, booking av Solrik, gruppeopplegg for turoperatører, publisering av kulturkalender, med mer. Ved Kronprinsparets besøk i Grimstad, var turistkontoret sentrale i planleggingen.

For mennesker som sliter med den mentale helsen ble det arrangert båttur med Østerøy til Auesøya, museumsbesøk på Merdø og en rekke andre tilbud i Grimstad. I samarbeid med andre arrangerte vi Verdensdagen for psykisk helse. Det har blitt gjennomført kontinuerlig opplysningskampanjer via plakater, flyveblad og direktekontakt for å få flest mulig til å oppleve ulike typer kulturtilbud.

Kulturtenesten ellers er sentrale i arbeidet med Den kulturelle skolesekken, Barnebokfestivalen, arrangement i regi av Grimstad – dikternes by, Kultur- og miljødagene, Kortfilmfestivalen, saksbehandling av spillemidler til idrettsanlegg, politisk saker, med mer. Det har vært et år med ekstra utfordringer knyttet til lavere bemanning.

Enhet: Bibliotekjenesten

Enhetsleder: Brit Østerud

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett avvik	%
	2010	2009	opprinnelig	Revidert		
Inntekter	-185	-298	-72	-136	49	36
Utgifter	4 879	5 439	4 916	4 951	72	-1
Netto utgift	4 694	5 141	4 844	4 815	121	-3

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	6,2	6,8	-0,6	-9
Brutto årsverk	6,9	7,2	-0,3	-4
Nærværs- %	96,8	89,5	7,3	

Kommentar til regnskapstallene:

Biblioteket har tilsynelatende gått med 121.000 i pluss og et reelt pluss på kr. 14.000.

Det reelle overskuddet kan forklares med en kort vakanse i stillinger pga nyansettelse.

Vi har fått inntekter på 98.000 mot 50.000 budsjettert. Av dette utgjør feilføringene 32.300. Vi har skjerpet våre purrerutiner og dette har gitt en merinntekt på 16.000 i forhold til budsjett.

2010 var preget av opprusting og oppussing. Biblioteket har derfor vært stengt i til sammen fire uker.

Vi forsøker å stenge så lite som mulig. Takarbeider, elektrisk anlegg og de ansattes lokaler har vært langt mer omfattende enn forutsatt, men er nå på det nærmeste avsluttet. Rømningsvei håper vi å få på plass i 2011. Vi har omorganisert og oppdatert måten samlingen er presentert på etter prinsippet "Opening the book". Besøk og utlån i 2010 er preget av disse aktivitetene, men på sikt regner vi med at det vil øke bruken og aktiviteten på biblioteket.

Biblioteket har en mediebestand på 68533 hvorav tilvekst på 5072 og en avgang på 4161. Vi har et utlån på 85.287 hvorav 833 er innlånt fra andre bibliotek. Det er en nedgang fra 2009. Vi har hatt biblioteket stengt i 4 uker, og dersom vi ser lånet fordelt på 11 måneder er det en oppgang i utlånet.

Vi har i 2010 opprettet "bibliotek" for beboere og personalet i samarbeid med Frivolltun bo- og omsorgssenter. I den forbindelse mottar vi 1 ekstra sett kulturfondbøker. Biblioteket har deltatt aktivt i gjennomføringen av barnebokfestivalen og litterære kafeer samt er en av satsingen på "leser søker bok". Personalet er kurset i bibliotekkonseptet "Opening the book", har deltatt på nasjonalt bibliotekmøte og lokale oppdateringskurs og møter. Vi har hatt 7 arrangementer i tillegg til de litterære kafeene. Alle 2. klassene i kommunen har fått besøk fra biblioteket.

Vi har samme årsverk som tidligere, men med vakanse i korte perioder med nyansettelser skaper stor belastning på det øvrige personalet. Det er også merkbart at vi har flere som tar ut 6 ukers ferie (over fylte 60 år). Nærværsprosenten er økt i forhold til 2009. Vi er så få at en person i full sykemelding i store deler av 2009 gir stort prosentutslag og tilsvarende når vedkommende sakte kommer tilbake til full stilling.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Biblioteket har hatt en indre oppjustering som mål i 2010. Fra kommunens side skulle huset utbedres med oppjustering av det elektriske anlegget, nytt ventilasjonsanlegg, nye vinduer, noe maling, nytt kontor, isolering av tak, ny rømningsvei etc. Vi er ikke helt ferdig med dette, men nærmer oss målet. Biblioteket selv skulle endre presentasjonen av samlingene, bytte ut en del møbler og kassere bøker. Dette er gjennomført. Det må likevel pekes på at dette er endringer innenfor et bygg som ikke er tilfredsstillende.

Enhet: Kvalifiseringstjenesten

Enhetsleder: Ingrid Tønnesen

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	Revidert	avvik	
Inntekter	-32 943	-24 436	-26 409	-30 005	2 938	10
Utgifter	35 421	26 898	31 677	34 598	-823	2
Netto utgift	2 478	2 462	5 268	4 593	2 115	-46

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	25,1	19,4	5,7	29
Brutto årsverk	27,7	22,0	5,7	26
Nærværs- %	95,4	94,8	0,6	

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Antall elever	256	230	26	11
Spesialund.ped	2 794	3 107	-313	-10
Spesialund.ass	0	0	0	0

Kommentar til tallene:

Mindreforbruket på 2,1 mill dreier seg i hovedsak om en underbudsjettering på inntektssiden. Dette fordi det i 2009 kom 22 flyktninger på familiegjenforening. Bosettingen av disse skjedde sent på året 2009 slik at dette ikke ble fanget opp i forbindelse med budsjetteringen for 2010. I tillegg kommer at en stor andel av bosettingene for 2010 foregikk i løpet av de siste tre månedene av året. Siden integreringstilskuddet utbetales for et helt år uavhengig av når på året flyktningene kommer, blir det ubalanse mellom inntekts og utgiftssiden dersom man ser regnskapet isolert for et år av gangen. Tidligere år har det vært anledning til å avsette flyktningemidler til driftsfond ved slutten av året. Fra 2009 har det ikke vært foretatt fondsavsetning, noe som gir store utfordringer i forhold til ressursbehovet framover. Det betyr at statlig integreringstilskudd til flyktninger har bidratt med ca kr 3,5 mill i 2009 til å kompensere kommunens underskudd, og ca 2 mill i 2010 har bidratt til kommunens overskudd. I tillegg gikk kr. 7,6 mill av flyktningefond med til å dekke kommunens underskudd for 2008. Integreringstilskuddet skal dekke kommunens gjennomsnittlige utgifter ved bosetting og integrering i bosettingsåret og de fire neste årene, og skal bidra til at kommunene gjennomfører et planmessig og aktivt bosettings- og integreringsarbeid, heter det i rundskriv fra integrerings og mangfoldsdirektoratet. Dette planmessige arbeidet krever en mulighet for å disponere en "buffer" som avsettes på slutten av året eller hentes fra, avhengig av størrelsen på aktiviteten det gjeldende år. Flyktningearbeidet har de to siste årene hatt en "topp" ved at et stort antall flyktninger har blitt bosatt (50 i 2009 og 41 i 2010). 2011 blir et kritisk år, da aktiviteten er høy knyttet til integreringsarbeidet, mens det ikke lenger eksisterer en "buffer" til arbeidet.

Når det gjelder avvik på utgiftssiden skyldes dette i hovedsak en underbudsjettering når det gjelder undervisningsbehovet for økt antall elever som utgjør 26 i forhold til 2009. Dette er også hovedbegrunnelsen for økningen i antall årsverk. Økningen er delvis finansiert gjennom grunnskoletilskudd fra Fylkesmannen, og delvis fra statlige tilskuddsordninger for flyktninger. Når det gjelder reduksjon i antall timer spes.ped, så skyldes det delvis at logopedstillingen ikke er besatt, og delvis en reduksjon i antall spes.ped timer som følge av innsparingskrav.

Resultatvurdering og måloppnåelse:

Kvalifiseringstjenesten har som mål å gi mulighet for kunnskap og vekst. Og å være brobygger mellom enkeltmennesker og kulturer. Mål og strategier bygger på verdiene trygghet, respekt og kvalitet. Kvalifiseringstjenesten holder til på Frivold i lokalene som tidligere tilhørte Frivold videregående skole. Både voksenopplæringen og flyktingetjenesten holder til i samme bygg, som leies av Fylkeskommunen. Lokalene er godt egnet til virksomheten, og beliggenheten er god. Det er imidlertid en utfordring at det ikke er avsatt midler til vedlikehold eller utstyr knyttet til bygget. Innkjøpsstoppen høsten 2010 medførte stopp både i kjøp av nødvendig utstyr, og bruk av vikartimer. Dette har medført en slitasje som videreføres inn i 2011. På tross av dette, har Kvalifiseringstjenesten beholdt tendensen med økt nærvær, og det jobbes systematisk med tiltak knyttet til arbeidsmiljøet. Den høye veksten i antall elever på voksenopplæringen har ført til høy aktivitet og utvikling både når det gjelder innhold i undervisningen, praktisk tilrettelegginger/utstyr og organisering av skolen. En mindre administrativ omorganisering er gjennomført i 2010. Undervisningspersonalet deltar på nasjonalt kompetansehevingsprogram i samarbeid med integrerings- og mangfoldsdirektoratet og Fylkesmannen. Voksenopplæringen har et tett samarbeid med Link AS vedr elever fra asylmottaket. I 2010 startet voksenopplæringen i samarbeid med Vox (nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk) som tilbyder av opplæring i forbindelse med prosjekt ”basiskompetanse i arbeidslivet” – et nasjonalt satsingsområde. Voksenopplæringen har også i 2010 deltatt i prosjekt ”brukermedvirkning for deltakere i introduksjonsprogrammet”, og viderefører erfaringene gjennom innføring av Brukerråd i voksenopplæringen. Resultatene knyttet til norskrøver har hatt en økende tendens i 2010, og ligger gjennomgående høyere enn landsgjennomsnittet. Flyktingetjenesten har et tett samarbeid med barneverntjenesten vedr bosetting av enslig mindreårige flyktninger i små boenheter. Samarbeidet med NAV vedr introduksjons-programmet er fortsatt under utvikling og evalueres jevnlig.

Enhet: Veilednings- og utviklingstjenesten

Enhetsleder: Olga Røed Johnsen

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	Revidert	avvik	
Inntekter	-107 574	-97 557	-78 343	-103 450	4 124	4
Utgifter	123 271	126 072	101 493	120 393	-2 878	2
Netto utgift	15 697	28 515	23 150	16 943	1 246	-7

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	17,1	14,8	2,3	16
Brutto årsverk	22,0	20,4	1,6	8
Nærværs- %	91,4	97,4	-6,0	

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
PPT-saker	171	200	-29	-15
Ny henvisning	171	200	-29	-15
Aktive saker	588	588	0	0
Avsluttet	189	135	54	40

Resultat og måloppnåelse:

Vesentlige tiltak som er gjennomført:

Det er utarbeidet og politisk behandlet kommunale planer for kompetanseutvikling både i skolen og i barnehagen.

Alle skolene deltar i etterutdanning i leseopplæring i regi av Pedagogisk senter i Kristiansand.

Tre skoler er med i sentralt initiert prosjekt kalt Vurdering for læring.

To ungdomskoler er kommet med i prosjekt Arbeidslivsfag regi av Utdanningsdirektoratet.

Grimstad kommune har etablert ny alternativ læringsarena for ungdomstrinnet på Bjørntrø Gårdstun kalt Inn på TUNET. Tiltaket delfinansieres ved hjelp av midler fra Innovasjon Norge.

Fem lærere har gjennomført videreutdanning i leseopplæring/norsk i tråd med sentral strategi.

PP- tjenesten hadde ved årets utgang 588 aktive saker.

Etter tilsyn fra Fylkesmannen i november 2009 hvor Grimstad kommune fikk avvik, har det i 2010 blitt jobbet planmessig og systematisk for å lukke avvikene. Rådmannen har i den politiske behandlingen for å lukke avvikene vurdert at oppgavene i PP- tjenesten sett i sammenheng med bemanningsressursen og prosesser som må foregå på skolene lagt inn en ny stilling som PP rådgiver i budsjett for 2011.

Resultat i forhold til oppsatte mål for budsjett 2010:

Proessen i arbeidet med å sikre klarhet i sakkynlighetsarbeidet i PP- tjenesten har hatt fokus i hele 2010. Arbeidet med å endre strukturer og rutiner, og å bygge opp kompetanse, er gjort i dialog med skolene.

Plan for spesialpedagogiske tjenester er revidert i tråd med tilsynets påpekninger.

Fylkesmannen har i 2010 gjennomført flere tilsyn på sentrale områder i opplæringsloven.

Oppfølgingen av tilsynene, både i forhold til å utarbeide nye rutiner og å få sakene politisk behandlet, er delegert til Veilednings- og utviklingstjenesten.

Oppfølging av tilsynet på spesialundervisning etter oppl. Kap 5 og § 13-10 andre ledd, behandlet som KS sak 2010/229 den 31.05.2011.

I tråd med opplæringslovens § 13-10 andre ledd, er det utarbeidet årlig rapport om tilstanden i grunnopplæringen.

Rådmannen har varslet fylkesmannen og politikere om at man vil prøve å gjennomføre mindre lokale tilsyn for å sikre at man følger lovverket, og ser til at det er forsvarlig drift ved skolene. Dette arbeidet startet høsten 2010, og i løpet av en to års periode skal alle skolene i kommunen ha slik tilsyn.

Kommunalsjef for kultur og oppvekst har delegert til Veilednings- og utviklingstjenesten v/ enhetsleder å gjennomføre tilsynene.

I 2010 er det gjennomført og sluttført forhandlinger vedrørende overføring fra ansettelse på lærervilkår til kommunale vilkår for spesialpedagoger i barnehagene gjeldende fra 01.01.2011.

Barnehagetjenesten har fortløpende arbeidet med å etablere rutiner og strukturer for å sikre kvalitet og systemer i tråd med lovens krav.

Kommentarer:

Avvik på inntektsiden og utgiftssiden:

Veilednings- og utviklingstjenesten gikk 1,2 mill i pluss i 2010. Dette skyldes et overskudd på ca. kr 900.000 på barnehagesiden og ca. kr. 350.000 på øvrige områder i Veilednings- og utviklingstjenesten.

Tildeling av skjønnsmidler i 3. Kvartal ble større enn budsjettet. Dette sammen med økt tilskudd fra staten til etterutdanning gir i hovedsak forklaringen i forhold til positivt samlet resultat på inntektsiden ved årets utgang.

Det er en økning i utgifter i forhold til budsjett. Dette skyldes i hovedsak merforbruk på ca. 2,5 mill til barn med ekstra behov i barnehagene, hvilket også er varslet i kvartalsrapportene.

Det er utbetalt kr 25,6 mill i kommunale midler til private barnehager i 2010.

Endring i årsverk:

Antall barn i barnehager har økt med 22 fra 2009 til 2010. I desember 2010 var det 1300 barn som gikk i barnehage i Grimstad. Antall barn med nedsatt funksjonsevne har hatt en liten nedgang i 2010, men behovene er til dels store og krevende. Det betyr at det ikke bare er antall barn som avgjør kostnadene, men barnets behov.

Økningen i antall årsverk skyldes avlønning i forhold til dette ansvarsområde. Økningen i hjelp til barn med behov for ekstraressurser gir økning i økt bemanning. Dette gjelder spesialpedagoger i private og kommunale barnehager og assistenter/miljøarbeidere i kommunale barnehager.

Sykefraværet:

Den store økningen i sykefraværet henger sammen med ansatte med fravær fra tre til ni måneder. I en relativt liten enhet blir utslagene store.

Driften generelt:

Barnehageområdet er det felt som har vist seg å være mest uforutsigbart i forhold til økonomi. I hovedsak henger dette sammen med barn med ekstra behov for spesialpedagogisk hjelp. Øvrige områder i enheten er enklere å ha økonomisk styring og kontroll på.

Arbeidspresset i PP-tjenesten vurderes som en risiko. Stor saksmengde sett i sammenheng med antall ansatte kan føre til at rådgivere går ut i sykemelding, og som følge av dette vil kvaliteten på tjenestene reduseres.

Enhet: Tønnevoldskogen barnehage

Enhetsleder: Heidi Lunden

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	Revidert	avvik	
Inntekter	-6 264	-5 579	-5 730	-5 737	527	9
Utgifter	6 554	6 995	6 972	6 861	307	-4
Netto utgift	290	1 416	1 242	1 124	834	-74

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	10,3	12,2	-1,9	-16
Brutto årsverk	14,8	18,7	-3,9	-21
Nærværs- %	86,4	85,5	0,9	

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Barn på heltid	49	52	-3	-6
Barn på deltid	21	13	8	62
Barn 3-5 år	44	45	-1	-2
Barn 1-2 år	26	20	6	30
Sum barn	70	65	5	8

Resultat- og måloppnåelse:

Vi har et svært solid positivt resultat ifht. budsjett, fordi inntektene har vært høyere og (lønns)utgiftene lavere.

Antallet barn har økt, derfor økte inntekter. Ekstra statstilskudd: kr. 527 000.-

Antall brutto årsverk er redusert, derfor lavere lønnsutgifter. (Vi har en 40% styrerassistert som praktiserer som ped.leder for å bedre økonomien. Antall barn pr. voksen har økt. Vikarbruk ble også nøye vurdert.

Mindre lønnsutgifter: kr. 307 000,-

Disse 2 elementene forklarer overskuddet i fht. budsjett.

Tiltak:

Tiltakene som er nevnt ovenfor er i tråd med kommunens krav om økonomisk effektivisering.

Vi har stått på for å avhjelpe den økonomiske situasjonen kommunen har vært i ved å være lojale i fht. administrative- og politiske vedtak ved å ta inn flere barn pr. voksen.

Kommentarer:

Personalet har sterkt merket de trange rammene, men har forstått at det var et unntaksår i 2010. Vi håper på litt bedre tider i 2011, selv om vi vet at det blir tøft nok. Vi håper imidlertid på råderett over eget budsjett, og at vi ikke får ekstra kutt i budsjettet fordi resultatet ble så bra i 2010. Det er vanskelig å opprettholde god kvalitet over tid for barna/personal på slike tall. Det vil jeg sterkt si fra om.

Sykefraværet er prosentvis altfor høyt. Dette henger sammen med at vi er fhv. få årsverk (14,8).

Dermed utgjør få personer høy % sats. Vi har hatt 2 graderte langtidssykmeldte som forklarer dette.

Den ene er tilbake i full jobb, og den andre er ute i permisjon. På slutten av året var også enhetsleder ute i gradert pga. operasjon. Disse sykmeldingene var ikke relatert til jobb. Vi har imidlertid fokus på

arbeidsmiljøet og tilrettelegger så godt som mulig for den enkelte i sin livsfase. Vi har som mål å senke fraværet.

Et annet moment for det fremtidige sykefravær er at det merkes godt at antall barn pr. voksen er økt. Dette kan føre til at arbeidspresset blir så stort at det kan føre til flere sykmeldinger. Når det gjelder kommunens satsing på tidlig intervensjon, er det viktig at personalet har tid til å se det enkelte barn og derved fange opp om noen trenger ekstra hjelp. Det er god samfunnsøkonomi på lang sikt.

Vi var 2 barnehager(Groosåsen + Knøttet) som ble slått sammen 3.kvartal i fjor(aug.09). Vi startet derfor forsiktig opp og har økt gradvis opp mot aktivitetstallene for 2010.

Barnehagens barneantall og alderen på barna, slo i 2010 gunstig ut på inntekstsiden, i 2011 blir 2 åringene 3, og da senkes inntektene igjen. Statstilskudd for barn over 3 år er ca. halvparten av under 3 år. Inntektene er hele tiden avhengig av alderssammensetningen på barna. Dette slo altså gunstig ut i fjor. Det er viktig å vite at slike variabler slår ut for barnehagenes del, både når det gjelder statlig(statstilskudd) og kommunale (stykkepris pr. korrigert oppholdstime) tilskudd.

Pga. økt barnetall er behovet for mer plass/areal sterkt til stede i Tønnevoldskogen.

Når det gjelder innkjøpsstopp 2 halvår er det kun nødvendige innkjøp som ble gjort. Noe leker og materiell trengs dog for å ha en nødvendig standard på tjenesten. Vi mener imidlertid at vårt totale resultat viser enhetens bidrag.

Når det gjelder overtid, er det ikke mulig for oss å spare på det. Vi har et nødvendig personalmøte på ettermiddag/kveldstid hver måned fordi vi ikke kan gå fra barna på dagtid. Av tallene ser man at det spares på andre områder.

Enhet: Storgaten barnehage

Enhetsleder: Anne Gurine Hegnar

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	Revidert	avvik	
Inntekter	-4 617	-3 913	-3 423	-4 377	240	5
Utgifter	5 215	4 873	4 099	5 191	-24	0
Netto utgift	598	960	676	814	216	-27

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	5,9	6,9	-1,0	-14
Brutto årsverk	11,7	11,1	0,6	5
Nærværs- %	87,4	77,6	9,8	

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Barn på heltid	36	34	2	6
Barn på deltid	1	0	1	-
Barn 3-5 år	20	21	-1	-5
Barn 1-2 år	17	13	4	31
Sum barn	37	34	3	9

Resultat- og måloppnåelse:

Bhg.en har et mindreforbruk på kr.216.000. Vårt mål var å komme i balanse med en nøktern og forsvarlig drift. Tiltak har vært merinntak av barn og 0,40 årsverk midlertidig redusert bemanning. Huset muliggjør for øvrig en fleksibel bruk av personalet på tvers og vikarbruk sees i sammenheng med aktiviteten de enkelte dagene.

Kommentarer:

Større inntekter og mindre utgifter har gitt gode økonomiske resultater.

Helt nødvendige innkjøp utover daglig drift, har vært klarert med kommunalsjefen. Alle innkjøp har blitt satt på vent. Leder og ansatte har lojalt fulgt opp innsparingstiltakene som kom fra RM og politiske vedtak. Med bhg.enes stykkprisfinansiering har føringene på hvor det skulle spares, vært lite hensiktsmessig. I tillegg fikk vi en redusert stykkpris å forholde oss til. Det har vært en belastning ikke å kunne få noe igjen til arbeidsplassen som en oppmuntring og takk for innsatsen.

Endringen i årsverk har vært 0,40% vakant stilling. Antall stillingshjemler er de samme. Totalt antall stillinger varierer fra år til år med midler til nyankomne flyktninger og barn med spesielle behov på 2110. Sykefraværet har gått ned, men en langtidssykemelding slår hardt ut i % på en liten enhet.

Sykemeldingen er ikke bhg.relatert. Smittefare er det ellers mye av i bhg.er, men vi har gode rutiner i forhold til hygiene og smittebegrensing. Presset på personalet i forhold til å ivareta kvaliteten i forhold til barn, har vært stort og kan ikke videreføres. Økt slitasje fører dessuten fort til økt sykefravær. Styrrer har i tillegg måttet påse at sikkerheten på lekeplassen ble ivaretatt under riving på nabotomta. Vi har i denne perioden hatt et midlertidig innskrenket lekeareal. Gymsalen har derfor vært i daglig bruk. Å holde et så positivt fokus som mulig har vært viktig. Som Fokusbarnehage for flerkulturell opplæring, deltar vi på nasjonale samlinger. Vi har prosjekt om lek med blick på innhold og voksenrollen og har

fått eksterne midler og veiledning. Felles mål skaper positive ringvirkninger. Vi har også holdt kurs for andre barnehager i kommunen i med tema ”mangfold til berikelse” og ”språk og materiell”.

Enhet: Hausland barnehage

Enhetsleder: Gro Lisbeth Berg

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	Revidert	avvik	
Inntekter	-6 250	-6 256	-5 715	-6 220	30	0
Utgifter	7 070	7 410	6 854	7 170	100	-1
Netto utgift	820	1 154	1 139	950	130	-14

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	9,4	9,3	0,1	1
Brutto årsverk	14,7	16,6	-1,9	-11
Nærværs- %	93,9	83,4	10,5	

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Barn på heltid	50	53	-3	-6
Barn på deltid	15	10	5	50
Barn 3-5 år	41	45	-4	-9
Barn 1-2 år	24	18	6	33
Sum barn	65	63	2	3

Resultat- og måloppnåelse:

Brukerundersøkelsen 2010 hadde Hausland en svarprosent (46%) Svarene viser en forholdsvis høy grad av tilfredshet blant brukerne og kan gi en god pekepinn på hva foreldrene mener om barnehagen. Resultatet totalt sett viser en gjennomsnittlig skår på 5,0, hvor høyeste skår er 5,3 (respektfull behandling) og laveste skår er 4,4 (fysisk miljø). Med bakgrunn i brukerundersøkelsen har vi utarbeidet planer over fysisk miljø på hver avdeling. Barnehagen bruker fullt ut oppholdsarealet som er godkjent. Dette krever en grundig vurdering av hvordan vi utformer det fysiske miljøet og hvilke ansatt ressurser vi har til disposisjon. Barnehagen har laget en nærværplan for ansatte i barnehagen. Barnehagen har i 2010 utarbeidet en egen tiltaksplan mot mobbing. Barnehagen er med i tverr etatlig prosjekt "barn i rusfamilier", dette prosjektet går over i 2011.

Kommentarer:

Hausland barnehage har hatt endringer i barnegruppen som medfører økt statsstøtte. Økning av inntekter er en bevisst strategi fra enheten. Økte inntekter har blitt brukt i tråd med nærværplan og plan for fysisk miljø. Nærværprosenten er høy og vi arbeider aktivt med arbeidsmiljø og hygiene. Reduksjon i sykefravær har ført til en reduksjon i regnskapet på 100 000,- til enheten, dette oppleves vanskelig og urettferdig. Aktiviteten i antall barn er jevn.

Endring i brutto årsverk på -1,9 fra 2009 til 2010 skyldes vikar for to langtidssykemeldte og en svangerskapspermisjon. Barnehagene har stykkpris finansiering. Vi fikk i august en kalkulert sum, effekt av innkjøpsrestriksjoner. Denne tar ikke hensyn til vår strategi for økte inntekter. Stykkpris finansiering innebærer en kontinuerlig endring i inntektene, med hovedendring på høstsemesteret. Vi har holdt stramt fokus, men forventet innsparing som kun forholder seg til utgifter og ikke inntektene til barnehagen er problematisk. Vår enhet har spart inn varslet sum. Hausland barnehages størrelse tilsier behov for merkantil støtte/assisterende styrer. Barnehagen har etter 23 års drift behov for vedlikehold. Dette er viktig om kommunen ønsker å ha konkurransedyktige barnehager.

Enhet: Eide barnehage

Enhetsleder: Jorun Palm

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	Revidert	avvik	
Inntekter	-5 235	-3 679	-3 323	-5 221	14	0
Utgifter	5 681	4 279	4 034	6 072	391	-6
Netto utgift	446	600	711	814	405	-48

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	8,4	7,6	0,8	11
Brutto årsverk	12,1	9,0	3,1	34
Nærværs- %	90,9	97,0	-6,1	

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Barn på heltid	47	43	4	9
Barn på deltid	10	11	-1	-9
Barn 3-5 år	38	43	-5	-12
Barn 1-2 år	19	11	8	73
Sum barn	57	54	3	6

Eide barnehage har gitt et pedagogisk tilbud til 57 barn i alderen 0-6 år i 2010. Alle som søker om barnehageplass i Eide får plass i den store, nye moderne barnehagen. Barna er fordelt etter alder i tre avdelinger. Eide barnehagen sin visjon er: "EIDE BARNEHAGE:- en verden av muligheter!" Våre verdier er: trygghet, glede, vennskap og mestring. Vi følger Lov om barnehager og Rammeplan for barnehagen. Målet for Eide barnehage er å gi barna gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.

Resultat og måloppnåelse for Eide barnehage 2010:

Barnas utbytte av barnehetilbudet hadde vært bedre med større personaltetthet. En økning i antall ansatte og/eller mindre barnegrupper vil kunne bidra til større trygghet, bedre kvalitet og økt trivsel. Det hadde vært ønskelig med en tettere oppfølging av det enkelte barnet. På grunn av krav om reduserte kostnader og innkjøpstopp i siste halvår, har Eide barnehage KR 405.000,- i ubrukte midler i 2010. Økt antall barn i gruppene, redusert bemanning og kun innkjøp av det aller nødvendigste til driften kan forklare dette.

Vi har hatt en økning i antall barn under 3 år, som har ført til en liten økning i årsverk. Gjennom hele 2010 har vi hatt en pedagogisk leder med dispensasjon fra utdanningskravet. Nærværet er på 90,9%. Det er lavere enn tidligere år. I 2009 var det 97,01% og i 2008 var det 98,4%. To medarbeidere har vært langtidssykemeldte deler av året. Vi har hatt personale på engasjement på grunn av at fast personale har vært sykemeldt eller i permisjon. Sykemeldte blir fulgt opp og vi har fortsatt fokus på et godt arbeidsmiljø for alle ansatte. Vi har et godt samarbeid med barnas foreldre og de gir oss gode tilbakemeldinger. Våren 2010 ble det gjennomført brukerundersøkelse i barnehagene i Grimstad. Resultatet på undersøkelsen var meget bra. På alle områdene Eide barnehage ble målt på score vi over landsgjennomsnittet. Høyeste skår var respektfull behandling og hvor fornøyd foreldrene generelt sett var med barnehagen, som begge fikk score 5,5.

Enhet: Grimstad barnehage

Enhetsleder: Sissel Nytnun

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	
	2010	2009	opprinnelig	Revidert	avvik	%
Inntekter	-3 808	-3 358	-2 979	-3 799	9	0
Utgifter	4 331	4 189	3 634	4 464	133	-3
Netto utgift	523	831	655	665	142	-21

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	7,6	7,9	-0,3	-4
Brutto årsverk	9,5	9,0	0,5	6
Nærværs- %	91,7	92,1	-0,4	

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Barn på heltid	30	26	4	15
Barn på deltid	9	12	-3	-25
Barn 3-5 år	25	21	4	19
Barn 1-2 år	14	17	-3	-18
Sum barn	39	38	1	3

Den store utgiftsposten er lønn. Jeg har prøvd å holde vikarkostnadene nede ved å vurdere vikarbehovet i hvert enkelt tilfelle: ikke samme behov for vikar når det også er syke barn. I vår- og sommermånedene er det lettere å klare seg uten vikar. Som styrer har jeg i perioder arbeidet dobbelt, dvs tatt vakter ved sykdom, for å holde utgiftene nede. Vi har bare brukt 72,76% av vikarbudsjetten i AGP (arbeidsgiverperioden). Vi har også klart å spare på vikarutgiftene, utover AGP (98,29%) og ved ferier (96,67%). Vi prøver å legge avspasering og ferie til tidspunkter der barna har fri. At fastlønn bare er 97,15% av det budsjetterte, skyldes at vi har hatt et par langtidsvikarer som har sluttet på kort varsel. Vi har derfor i perioder blitt gående med ubesatte stillinger, og jeg har måttet gjøre bruk av vikarer på timelønn.

Kommunale kostnader for Grimstad bhg var i 2010 beregnet til kr.655 000. Vi hadde et forbruk på kr. 523 000, og reduserte dermed kostnadene med kr. 142 000.. På grunn av mer inntak av barn, økte vi inntektssiden på budsjettet vårt.

Året som har gått har handlet mye om effektivisering av driften i de kommunale barnehagene. Dette har hatt høy prioritet. Vi har tatt inn barn, så langt arealnormen tillater det. Kommunen har hatt høyt fokus på sykefravær. Vi har drøftet dette i personalet.

Avvik på inntektssiden skyldes at vi har tatt inn flere barn.

Vi klarer å holde driftsbudsjettet vårt, men matpengene strekker ikke til. Her er det et underskudd på kr.18 171,61. Dette må vi ta fra andre budsjettposter. Foreldrebetalingen til matpengene bør økes med kr.50 pr. barn pr. mnd. for at vi skal klare denne utgiftsposten.

Vi har hatt en nedgang i fast brutto årsverk fra 7,9% til 7,6%. Dett skyldes at vikarer har sluttet på kort varsel, og det har tatt tid å få på plass nye. Lønn har blitt utbetalt på timebasis i stedet for på fast lønn. Styreverv i Utdanningsforbundet, og økt sykefravær kan forklare at brutto årsverk har økt med 6%.

Grimstad barnehage hadde i fjor et sykefravær på 8,3%. Det ligger 0,3% over kommunens målsetting. Et svangerskap og et par yrkesrelaterte langtidssykemeldinger; belastningsskader i skulder, nakke og arm, har vært med på å bidra til økt sykefravær. Det er først og fremst de som arbeider på småbarnsavdeling, som får belastningsskader. Jeg har dessverre ikke kunnet tilby annet arbeide, for eksempel arbeide på avdeling med større barn, fordi ansatte her inne også har hatt fysiske plager som gjør det vanskelig med en roking. Vi har hatt opplæring i løfteteknikk, arbeidsplassvurdering og dialogmøte med NAV, for å finne konstruktive løsninger. Enhetsleder har kjøpt inn hjelpemidler som kan lette arbeidet.

Innkjøpsstopp: Som enhetsleder har jeg overholdt denne. Riktignok var det på gjeldende tidspunkt sendt inn en bestilling med lang leveringstid. Denne måtte jeg lå gå sin gang. Drift og vedlikeholdsavdelingen har ikke penger til vedlikehold og mindre utbedringer. Vi må stadig dekke utgiftene av barnehagens budsjett. Dett er en uheldig utvikling. Samlet leke- og oppholdsareal i Grimstad bhg. er 157 kvm. Vi har så langt arealnormen tillater det, fulgt kommunens pålegg om 7,4 barn pr. ansatt. Vi har et snitt på ca 7,1 barn pr. ansatt. Vår tjeneste reguleres av lov om barnehager og kunnskapsdepartementets bestemmelser. Vi planlegger barnehagens innhold ut fra lov om rammeplan, som sier noe om kvalitet på omsorg og læring i barnehagen.

Enhet: Fevik skole

Enhetsleder: Dineke Tingstveit

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	revidert	avvik	
Inntekter	-3 494	-3 736	-2 757	-3 226	268	8
Utgifter	24 246	25 404	23 196	23 404	-842	4
Netto utgift	20 752	21 668	20 439	20 178	-574	3

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	38,0	35,9	2,1	6
Brutto årsverk	44,9	44,8	-0,1	0
Nærværs- %	96,5	93,7	2,8	

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Antall elever	403	391	12	3
Spesialund.ped	1 910	2 421	-511	-21
Spesialund.ass	6 992	5 928	1064	18

Avviket på inntektssiden skyldes hovedsaklig flere barn i SFO høsten 2010 enn året før. I tillegg kom inntekter fra SFO i feriene som ikke var budsjettet inn i årsbudsjettet.

Avviket på utgiftssiden skyldes større lønnskostnader enn forventet. Enhetslederskiftet i sommer kostet ca. 150.000 kr. Vi ble også trukket med ca. 80.000 kr. fordi vi hadde et lavere sykefravær enn forventet.

Fra 2011 tar skolesektoren i bruk en ny ressursmodell for tildeling av ressurser til skolene basert på elevtall. Dette slår positivt ut på Fevik skole som er en skole med mange elever på hvert trinn. Dette gjør at ressurstildelingen blir riktigere i 2011 enn i 2010. Bemanningen vil da bli mer i samsvar med tildelte budsjettmidler.

Ved innføring av inntektsstopp høsten 2010 ble planlagte innkjøp av nye læreverker i RLE, engelsk og samfunnsfag utsatt.

Det ble heller ikke satt inn vikar ved korttidsfravær.

Antall brutto årsverk er uendret i forhold til året før, men en større andel av årsverkene er blitt faste i løpet av 2010.

Som det fremgår av tabellen, er antall lærertimer til spesialundervisningen gått ned med 21 % fra 2009 til 2010. Samtidig har antall timer med assistent gått opp med 18 %. Dette skyldes hovedsakelig at skolen har tunge, ressurskrevende elever som har tilråding fra PPT på angitt anbefalt assistent-timetall.

Tiltak i 2011:

Holde lærerbemanningen på samme nivå høsten 2011 som nå.

Redusere antall miljøtimer i skolen med ett årsverk.

Jobbe målbevisst for å øke lærernes muligheter for å gi mer tilpasset opplæring i den ordinære undervisningen slik at behovet for spesialundervisningen reduseres på sikt.

Holde sykefraværet på samme lave nivå som i 2010: 3,5 %

Tilrettelegge for regelmessig samarbeidstid mellom miljøpersonale og lærere

Kommentarer:

Fevik skole satser mye på nærværsfaktorene i det voksne miljøet som at:

-Hver enkelt skal trives i jobben.

-Vi skal ha en åpen kommunikasjon med hverandre med tydelige tilbakemeldinger.

-Vi skal ha en tilstedeværende og støttende ledelse.

-Vi skal gi hverandre tydelige tilbakemeldinger.

Vi mener disse faktorene er en medvirkende årsak til det lave sykefraværet.

Vi har en solid stab som står på og viser stor grad av engasjement og positivitet.

Enhet: Holviga skole

Enhetsleder: Bjørn Malmo

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett avvik	%
	2010	2009	opprinnelig	revidert		
Inntekter	-3 357	-2 975	-2 601	-3 256	101	3
Utgifter	34 339	38 857	33 420	34 132	-207	1
Netto utgift	30 982	35 882	30 819	30 876	-106	0

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	51,4	48,7	2,7	6
Brutto årsverk	62,7	60,7	2,0	3
Nærværs- %	94,3	95,1	-0,8	

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Antall elever	478	454	24	5
Spesialund.ped	3 665	4 323	-658	-15
Spesialund.ass	11 340	8 326	3 014	36

Skolen er aktiv inn i satsningsområdene: Leseopplæring, klasseledelse og vurdering for læring. Personalet jobber hardt og det gir gode faglige resultater ut i nasjonale prøver og eksamensresultater både på barnetrinn og ungdomstrinn. Nasjonale prøver gir en score som ligger over lands -/fylkes – gjennomsnitt på alle prøver.

Tiltak:

Vi ”snur og vender på steinene” for å gjøre tiltak på innsparing. Et stort antall elever med krav om ekstra personell rundt seg vanskeliggjør dette. Vi har nå over 96 % av budsjettet på lønn og har lagt inn sterk kontroll av kjøp. Skolen skal driftes, og vi er under minimum. Vi har tatt kontakt med PPT for å se om de kan hjelpe med omorganisering av spesiapedagogiske løsninger for å spare uten at det går ut over elevenes rettigheter. Administrasjonen sparer ved å undervise flere timer enn prosent – fordelingen tilsier. Vi har kuttet ut svømmeundervisningen og har større grupper i noen praktiske fag.

Kommentarer:

Rapporten viser det vi visste i forhold til personaldata faste årsverk. Vi har hatt en nedgang i spesialundervisning pedagog og oppgang miljøarbeider. Årsaken er sammensetningen av årsak til kravene om spesialundervisning. I tillegg har vi fått velkomstklassen (elevgruppe med fremmedspråklige elever) på ungdomstrinnet lagt til Holviga skole, som en del av organiseringen av Grimstadskolen.. Disse elevene krever pedagog og miljøarbeider. Dette kom i tillegg til andre tilsatte. Vi har en liten økning i sykefraværet. Noe skyldes gravide som ble sykemeldt tidlig i svangerskapet. I tillegg har vi andre langtidssyke hvor vi har gjort tiltak slik at de er på vei tilbake i jobb. Økonomien gir oss ikke mulighet til å gjøre en så god pedagogisk jobb som ønsket, men budsjettoverskridelsen kom ved et budsjettkutt før avslutningen. En straff fordi vi hadde lavere sykefravær enn kommunens mål. Uten den hadde vi hatt et overskudd på ca 150.000. Alle innkjøp skal godkjennes av enhetsleder. Vi har listet opp områder som har innkjøpsstopp. Økonomi – oppfølging er en kontinuerlig prosess. Vi har en lønnsprosent på mer enn 95% i forhold til totalbudsjettet. Vi har ikke handlingsrom til tiltak som må settes inn i løpet av skoleåret.

Enhet: Landvik skole

Enhetsleder: Kjetil Glimsdal

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	revidert	avvik	
Inntekter	-5 257	-3 815	-2 057	-5 067	190	4
Utgifter	25 345	26 343	22 246	25 539	194	-1
Netto utgift	20 088	22 528	20 189	20 472	383	-2

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	38,4	37,6	0,8	2
Brutto årsverk	46,2	42,8	3,4	8
Nærværs- %	93,2	94,3	-1,1	

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Antall elever	395	402	-7	-2
Spesialund.ped	2 489	2 318	171	7
Spesialund.ass	9 120	7 144	1 976	28

Enhetens vurderinger:

Landvik skole kommer ut med et regnskapsresultat som viser et mindreforbruk på kr 383 000 i forhold til revidert budsjett. Med tydelige politiske og administrative føringer om en nøktern drift, er dette et akseptabelt resultat.

Nærværsprosenten hos personalet er lavere enn forrige år. Fortsatt ligger sykefraværet på Landvik skole under det som er målsetting for kommunen som helhet. Og paradoksalt nok er det blant annet mindre kostbare vikarløsninger ved langtidssykefravær som har bidratt til mindreforbruket.

Ut fra elevtall og elevers behov for oppfølging, tilpasset opplæring og spesialpedagogiske tiltak, er skolen under det som er tilrådelig i forhold til både pedagogtetthet og antall miljøarbeidere. Vi styrer etter vår visjon om å være en god skole for alle, og personalet gjør en stor innsats innenfor de stramme rammene. Men resultatet er ikke på alle vis tilfredsstillende ut fra et brukerperspektiv, og heller ikke sett fra ledelsens ståsted. Vi har forventning om at 2011 er bunnåret med hensyn til tildelte driftsmidler. Fra høsten 2011 vil det antagelig være 405 elever på Landvik skole.

Vi går inn i en spennende byggeperiode der ny undervisningsfløy, atrium og flerbrukshall står på planen. Det blir krevende å drive skole så tett på en byggeplass, men vi gleder oss stort til å se dette byggetrinnet realisert. For med dette får vi helt nødvendige lokaliteter for å løse våre lovpålagte oppgaver på en tilfredsstillende måte.

Enhet: Eide skole

Enhetsleder: Espen C. Svendsen

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	
	2010	2009	opprinnelig	revidert	avvik	%
Inntekter	-903	-785	-713	-724	179	25
Utgifter	9 450	11 323	10 673	9 701	251	-3
Netto utgift	8 547	10 538	9 960	8 977	430	-5

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	15,2	15,2	0	0
Brutto årsverk	16,2	17,6	-1,4	-8
Nærværs- %	96,2	96,6	-0,4	

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Antall elever	120	118	2	2
Spesialund.ped	1 487	1 596	-109	-7
Spesialund.ass	1 635	1 140	495	43

Tallene er som forventet og varslet.

Sykefraværet er fortsatt lavt ved Eide skole. Vi har friske og lojale ansatte med høy arbeidsmoral i en hektisk hverdag.

Vi er færre ansatte som en følge av innsparing etter ny kommunal modell for fordeling av midler til skolene. Eide skole kommer uheldig ut etter ny modell. Se nedgang i budsjett og regnskap. Elevene i Eide MÅ og ha en lærer til en klasse selv om gjennomsnittstallet for elever per klasse er lavere enn andre skoler.

Leirskole og personaleseminar ble kuttet for å holde budsjett. Vi tok grep på våren for å komme i balanse. Vi har og kuttet i funksjonsstillinger som ikt-ansvarlig, spes.ped.koordinator, sos.ped.koordinator og bibliotekansvarlig. Lese kurs er halvert det siste året. Dette er strategiske funksjoner ved skolen som direkte fører til en kvalitetssenkning ved Eide skole. Disse grepene førte til at vi ikke behøvde å si opp/omplussere noen midt i skoleåret. Vi hadde tenkt å sette inn ekstra ressurser på høsten, men innkjøpsrestriksjonen førte til at det ikke var tillat. Her bør vi ha forutsigbarhet. Vi må kunne forholde oss til budsjett, også når det er justert..

Elevtallet er stabilt. Det er nye elever ved skolen som har fått tildelt ressurs med assistent etter sakkyndig vurdering fra PPT og enkeltvedtak fra rektor. Dette har ført til at bruk av assistenter har økt.

Eide skole sin visjon er fortsatt "Med eleven i hovedrollen". Vi arbeider hver dag med å kunne gjenkjenne våre verdier GLEDE, MOT, KOMPETANSE, KULTUR i målene i Kunnskapsløftet.

Enhet: Grimstad ungdomsskole

Enhetsleder: Svein Pedersen

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett avvik	%
	2010	2009	opprinnelig	revidert		
Inntekter	-2 278	-1 619	-997	-1 912	366	19
Utgifter	25 331	27 528	24 134	25 503	172	-1
Netto utgift	23 053	25 909	23 137	23 591	538	-2

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	33,2	33,6	-0,4	1
Brutto årsverk	45,0	43,1	1,9	4
Nærværs- %	93,4	92,2	1,2	

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Antall elever	387	381	6	2
Spesialund.ped	3 238	1 900	1 338	70
Spesialund.ass	3 876	4 560	-684	-15

Enheten har et mindreforbruk i 2010 på 538.000 kr. Mindreforbruket skyldes i hovedsak streng sparing. Nødvendige utgifter som for eksempel innkjøp av undervisningsutstyr har vært utsatt ut året 2010. Nødvendig tilsetning for å opprettholde et tilfredsstillende nivå for tilpasset opplæring har også vært utsatt. Enheten har videre spart ved å ikke sette inn vikar ved en del fravær. Innspringene i 2010 har generert et forsterket behov for forbruk i 2011 som er større enn et gjennomsnittelig årsforbruk.

Enheten har hatt en inntekt på 388.900 kr grunnet refusjoner for følgende pågående tiltak: Statlig forsøk med faget Arbeidslivsfag, praksisskole for UiA, Program for skolebiblioteksutvikling og ”Den naturlige skolesekken”.

Forbruket til spesialundervisning med pedagog har økt med 70 % i 2010 sammenliknet med 2009. Dette skyldes hovedsakelig økt behov pr elev med enkeltvedtak, økt behov for spesialundervisning grunnet lavt budsjett for ordinær opplæring og økt behov grunnet elevgrupperinger. Enheten har tilnærmet konstant bemanning. Antall ansatte hadde en økning på ca 3,5 % fra 3. kvartal grunnet utvidelse fra 4 til 5 klasser på 8. trinn.

Enheten har hatt en bevisst satsing på nærvær i 2010. Det er bl.a. opprettet IA-gruppe bestående av tillitsvalgt for Utdanningsforbundet, verneombud og enhetsleder. Nærværet har økt med 1,2 %. Enheten har vært pilot for utvikling av ny kommunal hjemmeside for skolene. Enheten er ”eksempelskole” for innføring av læringsplattformen It’s learning. Enheten er medarrangør for den årlige konkurransen ”Matte Grand Prix” på Eide skole.

Enheten har hatt høyt aktivitetsnivå i forhold til Grimstadskolens satsing på leseopplæring. Skolen har utviklet en dynamisk modell for arbeid i miljøteam bestående av assistenter, miljøterapeuter og barne- og ungdomsarbeidere.

Enhet: Fjære ungdomsskole

Enhetsleder: Erik Aalvik Evensen

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	
	2010	2009	opprinnelig	revidert	avvik	%
Inntekter	-1 743		-59	-1 474	269	18
Utgifter	22 859		21 528	22 950	91	0
Netto utgift	21 116		21 469	21 476	360	-2

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	31,6	-	-	-
Brutto årsverk	38,6	-	-	-
Nærværs- %	94,4	-	-	-

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Antall elever	308	306	2	1
Spesialund.ped	2 508	2 508	0	0
Spesialund.ass	6 612	6 612	0	0

Situasjon: Fjære skole har etter vedtak i kommunestyret blitt splittet i Fjære ungdomsskole og Fjære barneskole. Personalet er meget tilfreds med dette vedtaket.

Fjære ungdomsskole har i 2010 begynt implementeringen av store økonomiske kutt. Dette påvirker kvaliteten i elevenes undervisningstilbud, og stiller uvanlige krav til personalet. Skolen har hatt en svak vekst i elevtallet, men vil måtte ta høyde for en langt sterkere vekst i 2011 (ca. 321 elever). Behovet for spes. ped. tiltak er økende, og skolen har store utfordringer i forskjellige former for tilrettelagt opplæring. Personalet viser en imponerende vilje og evne til å møte og mestre utfordringene, og har maktet å videreføre skolens sterke kulturelle profil. Skolen er nominert til "Gullsekken" (Den Kulturelle Skolesekken). Slitasjen i personalet er imidlertid urovekkende, og noen av de beste lærerne snakker åpent om å forlate Grimstad-skolen. Til tross for dette, er fraværet så lavt som 5,6%. De interne, sosiale forholdene er svært gode.

Tiltak: Fjære ungdomsskole har et innsparingskrav på 2,4 mill. (2010 – 2011). Det sier seg selv at en slik innsparing får store negative konsekvenser, og skolen driver på kanten av det ansvarlige og lovlige. Følgende tiltak er satt i verk fra slutten av 2010:

Antallet kontaktlærere er halvert; delingstimer i naturfag, musikk og kunst&håndverk er trukket inn; biblioteket er på det nærmeste nedbemannet; skolens "alternative arena" er i ferd med å avvikles; timer til svømming er trukket inn; skolen bruker ikke midler på utadventd virksomhet (busser); to miljøarbeidere er meldt overtallige (meldt til HR-seksjonen medio november) – saken ennå ikke brakt i havn; svangerskapsvikariat fylt opp "internt"; ett vikariat vurderes avsluttet i juni. I tillegg drives skolen stramt når det gjelder daglig forbruk.

Kommentarer: Skolen har etter budsjettreguleringer medio februar et "overskudd" på ca. 360.000. Dette fremkommer gjennom innsparingstiltak, og innbetalt refusjon fra Arendal kommune. Sistnevnte sak fikk endelig en løsning (mer enn etts års purring), etter at nabokommunen hadde unnlatt å oppfylle sine forpliktelser vedr. "gjestelev". Skolen har ikke kunnet nyttiggjøre seg "overskuddet", selv om vi har et betydelig etterslep på behov når det gjelder materiell og inventar. Spesielt IKT-situasjonen er kritisk. Vi står i fare for ikke å makte å gjennomføre eksamen på grunn av generell slitasje og svikt i datasystemet. De vedvarende sammenbruddene i IKT frarøver elevene en viktig ferdighet, og bygger i tillegg plagsomme hindre i lærernes utvikling av pålagte digitale ferdigheter.

Enhet: Fjære barneskole

Enhetsleder: Hallgeir Berge

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	
	2010	2009	opprinnelig	revidert	avvik	%
Inntekter	-4 610		-1 856	-4 231	379	9
Utgifter	21 595		18 570	20 965	-630	3
Netto utgift	16 985		16 714	16 734	-251	1

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	29,7			
Brutto årsverk	38,5			
Nærværs- %	94,7			

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Antall elever	338	329	9	3
Spesialund.ped	2 812	2242	570	25
Spesialund.ass	6954	4674	2280	49

Skolens underskudd er på kr 251 000 for 2010. Skolen har økt bemanningen fra forrige skoleår med 73% lærerstilling og 120% miljøarbeidere p.g.a. økt behov for spesialundervisning. I tillegg har skolen fått en ekstra klasse på 1. trinn. Skolen har brukt av driftsmidlene for å utstyre tre nye klasserom i pav. 1 med nødvendig inventar. Videre har skolen kjøpt en del inventar (kartstativ m.m.) til tre renoverte klasserom i hovedbygningen. For å muliggjøre utvidelse av klasserommet i 2. eta. måtte vi flytte lærerarbeidsplasser i 1. etasje slik at vi kunne flytte tilstøtende materialrom i 2. etasje til 1. etasje. Omrokkingen medførte innkjøp av nødvendig inventar og utstyr.

Tiltak:

Utover nødvendige innkjøp i forbindelse med nybygg og renovering har skolen kjørt med tilnærmet kjøpestopp gjennom hele driftsåret. Videre har skolen redusert vikarbruken så langt dette har latt seg gjøre og svært få medarbeidere har vært sendt på kurs gjennom hele året.

Kommentarer:

Sykefraværet har økt siste driftsår. Vi har hatt flest sykemeldte miljøarbeidere. Årsaken er litt vanskelig å fastslå, men nye arbeidsoppgaver (fysisk fostring og leksehjelp), økte stillingsstørrelser og utfordrende elever/klasser kan være noe av årsaken. Skolen har hatt en liten økning i antall elever og har hatt kraftig økning i behovet for spesialundervisning. Skolen har ikke handlingsrom for andre tiltak som for eksempel lovpålagt styrking med flere lærere i 1.-4. trinn eller styrkingstimer eller muligheter til forebyggende tiltak som for eksempel lesekurs. Skolen har hele klasser i mat og helse og det har heller ikke vært mulig å styrke klasser som for eksempel har hatt utagerende elever. Inventar, utstyr og lærebøker har vært fornyet minimalt. Skolen har lenge hatt tilnærmet innkjøpsstopp og har neppe kunnet gjøre mer i forhold til innkjøpsrestriksjonen enn nevnte tiltak. Slik jeg ser det nå med økt spesialundervisning og utagerende elever som er med på å spreng budsjettet, innkjøpsstopp og at skolen har mange store klasser med liten bemanning og store utfordringer – sliter vi gravis ned både inventar, utstyr og bygning i tillegg til at jeg merker personalslitasje.

Enhet: Frivoll skole

Enhetsleder: Inger Sofie Jahr

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	revidert	avvik	
Inntekter	-2 039	-1 607	-1 050	-2 129	-90	-4
Utgifter	12 921	13 182	11 436	12 658	-263	2
Netto utgift	10 882	11 575	10 386	10 529	-353	3

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	20,1	19,4	0,7	4
Brutto årsverk	22,9	22,3	0,6	3
Nærværs- %	94,2	93,6	0,6	

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Antall elever	162	156	6	4
Spesialund.ped	3 040	2 198	842	38
Spesialund.ass	3 021	1 824	1 197	66

Resultat- og måloppnåelse:

I løpet av året har vi hatt fokus på satsingsområdene til Grimstad kommune. Vi har gjennomført foreldreskole for 1.klasseforeldre og gjennomgått og justert rutinene for halvårlige vurderingssamtaler. En av våre medarbeidere har vært med i ressursgruppa for tidlig inngripen og alle skolens pedagoger har deltatt i opplæringa i grunnleggende lesemetodikk i regi av Pedagogisk senter i Kristiansand. I april overlot vi skolen til studenter og veiledere på UiA og fikk dermed 14 dager ekstra kompetanseheving som vi brukte til kurs i utvikling av elevenes sosiale kompetanse og leseferdighet. Vi har fortsatt høyt fokus på arbeidsmiljøutfordringer. Skolen har store utfordringer knytta til spesialundervisning og mangel på egne lokaler til elever med spesielle behov. Det er også nødvendig å minne om at Frivoll skole ikke har to garderober/dusjer. Skolens kroppsøvingsundervisning legges til de siste timene og elevene dusjer hjemme.

Kommentarer:

Skolen har en større andel av spesialundervisning enn gjennomsnittet i kommunen. For å kunne ivareta svært sammensatte elevgrupper, har vi vært nødt til å styrke bemanninga på skolen. Noen elevgrupper blir særlig sårbare ved fravær, og vi har prøvd å begrense skadevirkningene gjennom en generell styrking. Lærling har erstatta miljøarbeider i en klasse.

Korttidssykefraværet er svært lavt, men vi har to langtidssykemeldte medarbeidere.

Netto regnskap forverres av Frivoll skoles del av "fraværsmillionen". (kr. 100 000) I tillegg har vi avdekket at kommunens rutiner ikke fanger opp alle refusjoner fra NAV (ca kr. 75 000 i manglende refusjoner høsten 2010).

Stramme rammer høsten 2010 har resultert i et større forbruk første kvartal 2011 for å erstatte nødvendig utstyr og materiell.

Manglende ressurser, spesielt i form av personell og egnede undervisningsrom, gir økt belastning på medarbeidere i det daglige arbeidet og krevende arbeidsforhold kan og vil i lengden føre til økt sykefravær.

Enhet: Jappa skole

Enhetsleder: May Elin Sunde Lien

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	
	2010	2009	opprinnelig	revidert	avvik	%
Inntekter	-3 171	-3 261	-2 235	-2 953	218	7
Utgifter	20 392	23 440	20 168	20 207	-185	1
Netto utgift	17 221	20 179	17 933	17 254	33	0

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	28,6	26,8	1,8	7
Brutto årsverk	37,3	37,6	-0,3	-1
Nærværs- %	95,7	93,6	2,1	

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Antall elever	279	297	-18	-6
Spesialund.ped	1 653	1 823	-170	-9
Spesialund.ass				

Resultat-og måloppnåelse:

Jappa skole har et mindreforbruk på 33 000,- kroner. For å møte reduksjonene i budsjett ble det gjennomført nedbemanning fra 01.08.10. Totalt 280% for pedagogstillinger – en lærer sluttet og det ble ikke tilsatt ny, en prosjektstilling fra skoleåret før ble trukket inn, samt at en lærer knyttet mot Vkl. sluttet da ungdomstrinnet ble overført til Holviga skole. Det ble også redusert 80% for miljøarbeiderstilling i Vkl. Flytting av ungdomstrinnet er hovedårsak til nedgang i elevtall. Nedbemanningen ble gjennomført og gjeldende fra august til og med desember og gir derfor lite utslag i forhold til antall årsverk pr.dato. Antall kontaktlærere ble redusert fra august 2010 hvilket gir negativ utvikling på pedagogtetthet.

Skolen har registrert økt behov for spesialundervisning, støtte av miljøarbeider og særskilt norskundervisning (Norsk 2 for minoritetsspråklige). Vi har i det lengste møtt den enkelte elevs behov ved å gjennomføre tiltak der spesialundervisning har vart i kortere økter enn en undervisningsøkt på 0,75 – 1,5 time. Det har vært organisatoriske grep og tettere samarbeid på tvers av trinn som har gjort dette mulig. Dette betyr at enheten har klart kravet om økonomisk balanse ved regnskapsårets slutt. Det kommenteres likevel at lærerdekningen på ingen måte har vært optimal for at den enkelte elevs krav til undervisning (jfr. Opplæringsloven) har blitt godt nok ivaretatt høsten 2010. Enheten har kommet i mål takket være dyktige pedagoger. Bruk av assistenter og pedagoger til spesialundervisning har hatt liten endring til det mindre på tross av økt behov. (Det vises til tallene på 3.kvartals rapport).

Avvik på inntekts- og utgiftsiden er lavt og endringer forklares i det meste på foreldrebetaling i SFO. Vi ser at barna er kortere tid i SFO grunnet tilbud om leksehjelp.

Nærværet har økt til 95,7 % og er innenfor målsetting. I forhold til innkjøpsstopp i 2.halvår har man forholdt seg til den. Etter godkjenning fra kommunalsjef ble det kjøpt inn lærebøker i naturfag sent på året. Dette var i

visshet om at enheten ville ha et mindreforbruk ved årets slutt.

Kommentar til driften generelt;

Det settes mål for elevenes læring som synliggjøres på ukeplan hver uke. Elevene følges opp med vurdering og melding om hva de må ”strekke” seg etter. Jappa skole er med i leseprosjekt i samarbeid med Pedagogisk senter i Kristiansand. Målsetting for året var bedre leseopplæring og god leseforståelse som bidrag til faglig utvikling og bedre resultater på nasjonale prøver(NP). Vi er stolte av at skolens femte trinn i 2010 var blant det to beste skolene i landet både i engelsk og regning, samt at de ble femte beste skole i lesing. Mål nådd! (Jfr. Politisk vedtak om målsetting).

Skole-hjem samarbeid inkludert foreldreskolen er gjennomført i henhold til målsetting.

Utviklingssamtalen for alle elever gjennomføres nå over felles mal.

It`s learning er nå gjennomført brukt hos alle medarbeidere.

”Verdiplakaten” er et eget atferdsprogram som skal utvikle og ivareta god atferd hos alle på Jappa skole. Vi har fokus på trivsel for alle der respekt er gjennomgående. Vp brukes på alle trinn tilpasset nivå, og er gjeldende for hele skolen. Foresatte informeres om aktuelt fokusområde gjennom ukeplaner hver uke. Plakaten henger rundt omkring i arealene, og er limt på den enkelte elevs pult. Jappa skole har videre utarbeidet planer for elevaktiviteter i friminuttene. Dette gir positiv effekt i et sosialt perspektiv, og er et tiltak vi skal opprettholde for å ivareta trivsel og godt læringsmiljø. Sammen med flere skoler er vi med TL – trivsellederen- et tiltak for mer aktivitet og trygghet i friminuttene, samt forbygging av mobbing. En pedagog er ansvarlig for kursing og oppfølging av elevene, som selv ivaretar aktivitetene. Et trinn på skolen deltar på ”Dansematteprosjekt”, et samarbeid med Høgskolen i Vestfold. Prosjektet ser på sammenheng mellom fysisk aktivitet og konsentrasjon.

Skolens lærere har gjennomført med ”Marte-Meo”, en metode der den enkelte medarbeider har blitt utfordret på refleksjon omkring egen praksis. Målet har vært relasjonsbygging på alle nivå, og kompetanseheving for den enkelte medarbeider.

Det jobbes målrettet med arbeidsmiljøet, men press på tid gjør at dette ikke har blitt prioritert i så stor grad som ønsket fra enhetsleders side. Medarbeiderne gir inntrykk og tilbakemeldinger om trivsel, men innføring av fysisk aktivitet for 5-7.trinn, leksehjelp og flere timer på barnetrinnet og ikke minst færre pedagoger har resultert i økt press på den enkelte. Dette blir det hele tiden gitt tilbakemelding på.

Enhet: Langemyr skole

Enhetsleder: Dag Røyseland

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett avvik	%
	2010	2009	opprinnelig	revidert		
Inntekter	-42 089	-42 355	-38 264	-42 089	0	0
Utgifter	42 089	42 355	38 364	42 089	0	0
Netto utgift	0	0	0	0	0	0

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	64,1	62,3	1,8	3
Brutto årsverk	74,6	79,4	-4,8	-6
Nærværs- %	89,0	91,1	-2,1	

Aktivitetsdata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Antall elever	40,3	41,4	-1	-2
Spesialund.ped	11 669	11 593	76	1
Spesialund.ass	33 835	35 245	-1 410	-4

Resultat og måloppnåelse:

Skolen startet vinteren 2010 en prosess for å redusere kostnadene med utgangspunkt i for store utgifter og kommunestyrevedtak 108/09. Tiltakene førte til en reduksjon i antall årsverk ut over det som har vært tradisjon ut fra elevtallsendring. Endringen i antall årsverk slik det fremgår over er for skolens ordinære drift noe lavere. Skolen selger tjenester tilsvarende 2,9 årsverk. Skolen har også tre elever som krever dobbelt bemanning, noe som igjen øker antall årsverk med 3. Uten nevnte dobbelte bemanning og solgte tjenester ville reduksjonen altså være 5,9 årsverk lavere enn det som fremgår av tallene.

Skolen hadde som mål å redusere akkumulert underskudd med minst 2 millioner i 2010. Dette målet ble ikke nådd. Resultatet ble ca 1 million. Det betyr ytterligere tiltak for å nå målet om balanse innen overgangen til kommunal skole.

Kommunestyret vedtok også i sak 108/09 13 millioner til restaurering av skolens bygninger. Dette tiltaket ble ikke iverksatt.

Kommentarer:

Sykefraværet ved skolen har vært svært høyt, 11%. Det er særlig tre områder som bør nevnes. Flere ansatte har hatt alvorlige sykdommer – for tre av dem har det ført til uførhet. Usikkerheten rundt nedbemanning våren 2010 er en annen faktor som har spilt inn. Laver bemanning høsten 2010 er den tredje sentrale faktoren. Skolen har måttet gjøre endringer i bemanningen mellom avdelingene og skolen har også iverksatt veiledning for ansatte som jobber med særlig utfordrende elever.

I regnskapet for 2010 er akkumulert underskudd utgiftsført. Det betyr 4 millioner i økte utgifter. Høyere elevtall enn forventet og salg av tjenester har økt inntektene samt at innsparinger har ført til mindreforbruk og dermed reduksjon av akkumulert underskudd på 1 million.

Gjennomsnittlig elevtall er gått litt ned fra 2009 til 2010. Dette betyr i utgangspunktet en reduksjon i aktiviteten. Men aktiviteten må ses i sammenheng en fordeling av elever på trinn og deres rettigheter

og med eventuell ekstra bemanning. For Langemyr sin del har det betydd en liten økning i lærerårsverk, men en større reduksjon i antall årsverk for miljøpersonell.

Skolen iverksatte innkjøpsrestreksjoner høsten 2010 i tråd med rådmannens pålegg. Noen avtaler var imidlertid inngått å måtte gjennomføres. Vedlikeholdsutgifter som i utgangspunktet burde belastes restaureringsprosjektet, konferanse for ansatte i autismeavdelingen som ansatte selv jobbet inn ved økt undervisningstid samt innkjøp av glasspaviljong hvor midlene var samlet inn og ført på skolens regnskap, er tre viktige områder som utgjør 300 000 kr.

Som nevnt har årsverksreduksjonen ført til stort press på de ansatte. Sykefraværet er stort, så skolen må vurdere om reduksjonen har vært for stor, eller om skolen må skjære ned på andre områder istedenfor.

Enhet: Forvaltningstjenesten

Enhetsleder: Torgeir Neset

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett avvik	%
	2010	2009	opprinnelig	Revidert		
Inntekter	-9 534	-8 865	-7 377	-7 941	1 593	20
Utgifter	13 132	13 725	13 323	14 032	900	-6
Netto utgift	3 598	4 860	5 946	6 091	2 493	-41

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	16,5	17,7	-1,2	-7
Brutto årsverk	17,7	18,7	-1,0	-5
Nærværs- %	94,0	93,6	0,4	

Resultat- og måloppnåelse:

Avdelingene innenfor Forvaltningsenheten har i hovedsak levert resultater i samsvar med målsetting. På plansiden har det vært en betydelig ressursmangel. Årsaken til dette er todelt: Permisjoner og sykmeldinger har ført til redusert kapasitet, samtidig som kommunen har hatt store planprosesser gående gjennom hele året. En vedtatt utvidelse av stillingsressursene på planavdelingen vil få effekt fra sommeren 2011.

Nedenfor gjengis en punktvis oversikt over de saker som har vært til behandling knyttet til den enkelte avdeling innenfor Forvaltningsenheten i løpet av 2010.

Planavdelingen

Antall vedtatte reguleringsplaner i 2010: 8 reguleringsplaner.

Antall bebyggelses- og regulerings planer sendt på høring i 2010: 10 reguleringsplaner.

For øvrig har arbeidet med overordnede planer tatt mye av planressursene i 2010. Dette gjelder Kommuneplanen, Områdeplan for Campus Grimstad og Områdeplan for de sjønære områder i Grimstad sentrum.

Byggesaksavdelingen

Presentasjonen viser henholdsvis antall mottatte/ferdig behandlede saker i 2010:

Ett-trinns søknader: 303/308

Rammesøknader: 247/247

Søknader om enkle tiltak: 213/201

Meldinger: 256/263

Oppmåling

Det er i 2010 innført digital statistikkføring, mot tidligere manuell føring. Antall rekvirerte oppdrag i 2010 var 241, og av disse ble 147 fullført i 2010. I tillegg ble et større antall manuelt registrerte rekvisisjoner fra 2009 også fullført i 2010.

Landbruk

Antall saker om omdisponering behandlet etter Jordlovens §9 i 2010: 5

Antall dekar omsøkt nydyrket areal behandlet etter Jordlovens §11 i 2010:= 0

Antall saker om deling behandlet etter Jordlovens §12 i 2010: 23

Antall saker om deling behandlet etter Konesjonslovens §9 siste ledd i 2010: 12

Kommentarer:

Avvik på inntektssiden skyldes i hovedsak større gebyrinntekter enn budsjettert innenfor Byggesak og Oppmåling.

Det vil være ønskelig å bruke økte inntekter på Byggesaksavdelingen til å øke bemanningen for å være bedre rustet til sesongsvingninger, lovpålagte tilsynsoppgaver og faglige oppdateringer. En slik vurdering av bemanningssituasjonen avventes til det foreligger en selvkostanalyse for de selvfinansierende tjenester fra økonomiavdelingen, noe som er ventet å kunne komme plass i løpet av 2011 som følge av ansettelse av ny økonomirådgiver på Teknisk sektor.

Det vil i løpet av 1. kvartal 2011 bli lagt fram et forslag til revidert gebyrregulativ for tjenester fra Oppmåling, hvilket i større grad vil balansere gebyrene mot faktisk bruk av innsatsfaktorer for de enkelte oppgaver. 2010 er første år med helårsvirkning av ny landmålerstilling som ble opprettet/omdefinert i 2009, hvilket medvirker til økte inntekter.

Avvik på utgiftssiden skyldes i hovedsak sykelønnsrefusjoner og en håndtering av ”innkjøpsstoppen” i 2. halvår 2010, hvor forvaltningstjenesten har hatt en relativt streng håndtering.

Avvik for netto utgift følger av avvikene for inntekter/utgifter som kommentert ovenfor.

Endringene i stillingshjemler skyldes at en stilling med ansvar for juridisk rådgivning er flyttet ut fra Forvaltning og over i Rådmannens stab.

Nærværprosenten ser ut til å ligge relativt stabilt, med et sykefravær på ca 6,0%.

Enhet: Bygg- og eiendomstjenesten

Enhetsleder: Thor Egil Mortensen

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	Revidert	avvik	
Inntekter	-24 098	-21 841	-18 812	-22 905	1 193	5
Utgifter	59 746	81 186	54 814	58 172	-1 574	3
Netto utgift	36 648	59 345	36 002	35 267	-381	1

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	47,7	49,0	-1,3	-3
Brutto årsverk	60,9	67,3	-6,4	-10
Nærværs- %	91,4	88,0	3,4	

Resultat- og måloppnåelse:

I budsjett for 2010 ble det ikke fremmet noen nye tiltak for Bygg- og Eiendomstjenesten. Reduksjonen av bygningsmessig vedlikehold på 2,3 mill. kr. som ble lagt inn i budsjettet for 2010, er foretatt.

Bygg- og eiendomstjenesten har vært gjennom en omfattende reorganisering av enheten, med påfølgende nye jobbeskrivelser til alle ansatte. Dette arbeidet fullføres i 2011. Bygg- og eiendomstjenesten har i 2010 foretatt justeringer innenfor enheten for å dekke opp overforbruk innenfor renhold. Det har gjennom hele året vært arbeidet aktivt med å redusere renholdskostnadene (se også under kommentarer nedenfor). Dette er blant annet dekket opp med et ytterligere redusert vedlikehold av bygningsmassen. Enheten har også overtatt renholdsoppdrag som tidligere har vært utført fra renholdsbyråer for å spare kostnader. Videre innførte enheten innkjøpsstopp, overtidsstopp, effektivisering av vaktordningen blant vaktmesterne, samt stans i nye og planlagte vedlikeholdsprosjekter.

Enheten har med sikte på å følge opp de målsettinger som budsjettet legger opp til mht. økte inntekter, to prosjekter "Prosjekt husleier" og "Prosjekt eiendom". Disse prosjektene skal sikre at vi har oppdaterte leieavtaler på alle kommunens utleieobjekter. Videre vil det bli arbeidet aktivt med å få synliggjort vedlikeholdsbehovet på kommunens bygningsmasse sammenholdt med tilgjengelige ressurser for å møte disse utfordringene.

Kommentarer:

Resultatet viser et avvik i forhold til revidert budsjett på – 381.000 kr. For Bygg- og Eiendomstjenestens del viser dette at de tiltak som har vært iverksatt i løpet av året mht. for eksempel innkjøpsstopp og ansettelsestopp, har hatt virkning og har redusert avviket som kom til syne tidlig i 2010.

I forhold til opprinnelig budsjett har kommunen mottatt kr. 1,8 mill. fra Enova til energiøkonomiserende tiltak. Arbeidet er slutført og midlene mottatt. Sammen med overført fond fra tiltakspakken i 2009 for gjenstående arbeider, fører disse hovedpostene til en økning både av inntekts- og utgiftssiden på ca. 2,7 mill. kr. (jfr. 3. kv.rapport).

De øvrige avvik på inntektssiden forklares slik:

Leieinntekter viser ved årsslutt en samlet merinntekt på ca. kr. 700 000,-.

Den øvrige økningen av inntektssiden er i hovedsak et resultat av at ansatte innenfor Bygg- og Eiendomstjenesten har utført arbeid innenfor vedtatte prosjekter, og fått godgjort dette arbeidet.

De øvrige avvik på utgiftssiden forklares slik:

Ved årsslutt viser Husleie Frivoll vgs. et overforbruk på ca. kr. 700 000. Husleieøkningen var ikke tatt inn i budsjettet. Totalt sett mht. leiekostnader balanseres imidlertid dette opp mot at leieutgifter til øvrige skolelokaler viser et resultat som er kr. 682 000 lavere enn budsjett.

Kommunale avgifter som var budsjettet med kr 2,3 mill. viser et overforbruk på ca. 0,8 mill. Dette avviket er i samsvar med det som ble meldt i 3. kvartalsrapport.

Renhold har i 2010 hatt et overforbruk på kr. 1,7 mill. Dersom en vurderer utviklingen på renholdssiden i løpet av året, vil en se at overforbruket pr. 1. kvartal var på kr. 765 000,- (Forventet årsvirkning uten tiltak på om lag kr. 3,0 mill.). Pr. 2. kvartal var overforbruket kr. 1,2 mill. kr og pr. 3. kvartal var overforbruket 1,6 mill.kr. Dette betyr at Bygg- og Eiendomstjenesten i løpet av driftsåret 2010 har tatt ned aktiviteten på dette området slik at en ved årsslutt nærmer seg riktig nivå på denne tjenesten.

Det har vært lite sykmeldinger på vaktmestere og vedlikehold. Det meste av sykemeldinger har vært langtidssykmeldinger innenfor eiendom og renhold. Enhetens 64 ansatte hadde et gjennomsnittelig sykefravær på 8,60 %.

Reduksjonen i faste årsverk, kommer av at Bygg – og eiendomstjenesten i store deler av 2010 har hatt vakanser i flere stillinger.

Enhet: Brann- og feiertjenesten

Enhetsleder: Tore Olsen

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	Revidert	avvik	
Inntekter	-3 287	-3 150	-3 500	-3 688	-401	-11
Utgifter	14 474	14 697	14 408	14 501	20	0
Netto utgift	11 187	11 547	10 908	10 813	-374	3

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	19,4	20,0	-0,6	-3
Brutto årsverk	25,0	20,7	4,3	21
Nærværs- %	91,7	96,7	-5,0	

Brann- og feiertjenesten består av to avdelinger som skal ivareta de forebyggende og beredskapsmessige oppgaver etter brannloven. Beredskapsavdelingen har innsatsstyrke for å beskytte og redde liv, eiendom og miljø. Avdelingen har 13 heltids- og 12 deltidsansatte. Brannforebyggende avdeling utfører tilsyn, feiing og saksbehandling etter brannloven. Det er 7 stillinger og avdelingen utfører også feiing i Lillesand.

Tabellen som omhandler økonomi, gjelder for brann- og feiertjenesten eksklusive feiertjenesten. Økonomiregnskap for feiertjenesten er kommentert i egen rapport. Tabell på personaldata gjelder for hele brann- og feiertjenesten.

Resultat- og måloppnåelse:

Ved tilsyn i særskilte brannobjekter ble det oppnådd en dekning på 48%. Dette må sees i sammenheng med økning i antall brannobjekter, prioritering av fokus på tilstrekkelig sløkkevannsforsyning og underbemanning i forhold til innbyggertall i kommunen. Tilsyn med fyrverkeriutsalg og innvilgede skjenkesteder var 100%. Enheten har deltatt på alle nasjonale og regionale kampanjer mot brann som for eksempel aksjon boligbrann og åpen brannstasjon. Antall øvelser med den faste beredskapen blir skadelidende når det pga økonomi ikke blir tatt inn vikar på dagtid.

Kommentarer:

Det har vært ført en stram oppfølging av lønns- og driftsbudsjettet gjennom hele året. Nærværsprosenten har gått ned med 5% og var 91,7 for hele året. Dette skyldes i hovedsak langtidsfravær. For å holde utgiftsiden nede har bruken av vikar vært veldig kritisk og manglende bemanning har igjen gått utover øvelser og vedlikehold. Manglende inntekter skyldes noe mindre kursaktivitet med kr, mindre private boligalarmer og mindre overføring for utførelsen av trygghetsalarmtjenesten. Bare helt nødvendig innkjøp har vært foretatt.

Enhet: Kommunaltekniske tjenester

Enhetsleder: Svein Flo

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett avvik	%
	2010	2009	opprinnelig	Revidert		
Inntekter	-8 262	-7 446	-6 649	-5 490	2 772	50
Utgifter	26 301	31 633	25 777	24 131	-2 170	9
Netto utgift	18 039	24 187	19 128	18 641	602	-3

Personaldata	Resultater			
	2010	2009	Endring	%
Faste årsverk	40,8	36,1	4,7	13
Brutto årsverk	48,7	47,0	1,7	4
Nærværs- %	94,7	96,5	-1,8	

Resultat og måloppnåelse:

Det er lagt ny kulvert for Groosebekken gjennom Grooseveien for å bedre kapasiteten i flomsituasjoner. Statens Vegvesen har dekket det meste av kostnadene med et tilskudd på kr. 1 mill. 10 ladestasjoner med 20 ladepunkter for el. biler er montert på forskjellige steder i kommunen. Kostnadene er dekket inn med tilskudd kr. 550.000 fra Transnova/Statens Vegvesen. Det er også bygget parkeringsplass i Moåsen, og avskjærende ledninger for oppsamling av drensvann for fyllplass på Møretrømoen. Disse tiltakene er belastet driftsbudsjettet med ca. kr. 600.000. Det er montert nytt toalett på friluftsområdet på Groos, som i hovedsak er dekket inn med tilskuddsmidler (kr. 1.2 mill.) fra Aust Agder Fylkeskommune. Grooseveien er ombygd til miljøgate med sykkelfelt, men kommunen har ikke bidratt økonomisk her. Det har vært en hard vinter med mye snøbrøyting. Noe som har medført et stort innhugg i veibudsjettet, bl.a. med kr. 288.000 i merkostnader på overtid. Mye brøyting medfører mindre midler til sommervedlikehold. Det var i budsjettet avsatt kr. 850.000 til re- og nyasfaltering. Dette ble ikke gjennomført p.g.a. budsjettsituasjonen. Nye brøytekontrakter er inngått med virkning fra høsten 2010. Parkering har et merforbruk på kr. 574.000. Av dette skyldes kr. 451.000 mindre gebyrinntekter. Innføring av avgiftsparkering på Torvet kom ikke i gang før i juni måned, grunnet vedtak om første halvtime gratis. Dette fordi det var vanskelig å få entydig skilting. Endelig vedtak ble at første time skal betales med kr. 1. Dette medfører også tapte parkeringsinntekter i forhold til budsjett. Idrett hadde et merforbruk på kr. 218.000. Det har vært et stort fokus på innkjøp i h.h.t. lov om offentlige anskaffelser. Flere nye avtaler er inngått. I løpet av våren 2011 vil flere nye rammeavtaler bli inngått.

Kommentarer:

Hovedårsaken til de økte inntektene er tilskudd til kulvert Grooseveien (1 mill) og ladestasjoner (0.55 mill), internfordelte inntekter fra VAR området (0.49 mill), samt inntektsføring av gamle fond (0.75 mill). Overskridelser på utgiftssiden skyldes i hovedsak kostnader med ladestasjoner (0.55 mill), juridisk bistand ved grunnerverv Frivoldveien (0.23 mill), parkeringsplass Moåsen, fyllplass Møretrømoen (til sammen 0.6 mill) og kulvert Grooseveien (0.96 mill). Kostnadstall for sistnevnte er i hovedsak fakturerte utgifter til materiell og innleide maskiner. I tillegg kommer bruk av eget driftspersonell og egne maskiner. De stramme budsjettene har ført til at drift og vedlikehold har vært på et minimum, og det har i størst mulig grad blitt benyttet egne folk og maskiner. Endring i antall faste årsverk skyldes 1 årsverk ansatt som følge av fast overdragelse av grøntanlegg fra Bygg og Eiendomstjenesten, 2,5 årsverk er fast ansatt etter å ha vært ansatt i midlertidige stillinger med lønnsmidler, 1 årsverk på havn er tatt med (ble rapportert særskilt tidligere). Sykefraværet er forholdsvis lavt, men har steget noe p.g.a. langtidssykemeldinger. Personaldata er inkludert vann, avløp og havn.

Enhet: Grimstad Havn

Enhetsleder: Svein Flo

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	Revidert	avvik	
Inntekter	-4 592	-3 796	-4 884	-4 884	-292	-6
Utgifter	4 431	4 579	4884	4 884	453	-9
Netto utgift	-161	783	0	0	161	0

Resultat- og måloppnåelse:

Ny Sandum brygge og servicekaien med slipp i Holvika småbåthavn er ferdigstilt.

Søknad om forlengelse av servicekaien i Holvika småbåthavn, som også vil gi flere p-plasser, er til behandling hos forvaltningsavdelingens planavdeling. Prosjektet er planlagt ferdigstilt i 2011/2012, avhengig av setninger i grunnen.

Forprosjekt til rehabilitering av kaien på Torskeholmen er ferdig. Tre alternative løsninger til utbedring er utredet og kostnadsberegnet. Prosjektet er planlagt ferdigstilt i 2012.

Iht budsjettvedtaket for 2010 har det vært en opprydning i låneporteføljen til havn.

Kommentarer:

Avviket på inntektssiden, ca. kr. 300.000, er i hovedsak knyttet til gjestehavndriften og oppgjøret med Grimstad Min By for sommerdriften. All omsetning i gjestehavnen er budsjettert som inntekt, og driftstilskuddet til Grimstad Min By er budsjettert som utgift. P.g.a. avtalen som ble inngått med Grimstad Min By i 2010, er det kun den kontraktsfestede andelen av inntektene som tilkommer kommunen, som er inntektsført, derav avviket.

Det arbeides med å leie ut ledig areal på Odden-området, men interessen har vært minimal.

Tilsvarende for utgiftssiden: Det er budsjettert med et driftstilskudd for drift av gjestehavnen på kr. 350.000. Dette er altså avregnet i oppgjøret med Grimstad Min By, og ikke ført som egen utgiftspost i regnskapet.

Det resterende avviket på ca. kr. 100.000 på utgiftssiden skyldes at det i 2010 har vært et vedtatt mål å redusere utgiftene, og for å oppnå det har vedlikeholdsaktiviteten generelt for havn vært holdt på et minimum.

Det er dannet en prosjektgruppe på bakgrunn av ny havne- og farvannslov, som skal vurdere bl.a. bruk av havnekapitalen.

Enhet: Vann-, avløps- og renovasjonstjenester

Enhetsleder: Svein Flo

Tall i tusen kroner	Regnskap		Budsjett		Budsjett	%
	2010	2009	opprinnelig	Revidert	avvik	
Inntekter	-76 999	-56 658	-65 195	-75 299	1 701	2
Utgifter	65 335	56 065	65 195	63 634	-1 701	3
Netto utgift	-11 664	-593	0	-11 665	0	0

Resultat og måloppnåelse:

Vann: Arbeid med reservevannsforsyning mot Arendal og ny trykkforsterker Frivold Terrasse er igangsatt. 1. etappe av sanering/oppdimensjonering av vannledning Fjæreveien er gjennomført. Sanering av asbestsementledninger pågår på Ågre og på Lauvåsen. Alle ovennevnte prosjekter blir avsluttet i 2011.

Kloakk: Det største prosjektet er arbeidet med nytt renseanlegg i Homborsund. Prøvedrift starter opp i første halvdel av mars 2011. Arbeid med ny kloakkledning (sammen med vannanlegg) på Vessøya pågår. Her kan gammel kloakkpumpestasjon settes ut av drift, når anlegget er ferdig. Nye slamcontainere er montert på Groos Renseanlegg for bedring av arbeidsmiljøet. Arbeid med ny kloakkpumpestasjon på Hauslandssanden har dratt ut i tid p.g.a. vanskelige grunnforhold, men forventes å være ferdig i løpet av tidlig vår 2011. Ny kloakkledning er lagt på Ågre sammen med vannledning. I forbindelse med ombygging av Grooseveien og ny kulvert under Grooseveien, er 2 strekninger med kloakkledning lagt om og belastet driften.

Renovasjon: Det nye forbrenningsanlegget i Kristiansand er satt i drift. I Heftingdalen deponeres nå i hovedsak ikke nedbrytbart avfall.

Det har kun blitt utført det mest nødvendige, når det gjelder drift og vedlikeholdsarbeidet. Drift- og vedlikeholdsbudsjetter for vann og avløp har vært svært trange. Dette fordi de negative fondene skulle komme i balanse i løpet av 2010.

Kommentarer:

Driftsutgiftene for vann og kloakk har et merforbruk. Dette skyldes at budsjettene har vært svært stramme for å dekke inn de negative fondene fra 2008, og at det har vært nødvendig å gjøre omlegginger av ledninger, i forbindelse med ombygging av Grooseveien og ny kulvert under Grooseveien. Gebyrinntektene for vann og kloakk har vært henholdsvis kr. 1.0 og kr. 1.3 mill. over budsjett. Årsaken til dette, er økte tilkoplingsgebyrer og opprydding i gebyrgrunnlaget. Det er belastet 2.5 årsverk i forbindelse med opprydding i gebyrgrunnlaget, fordelt på vann, avløp, renovasjon, slamrenovasjon og feiing.

Utgifter og inntekter for de selvfinansierende tjenestene balanserer, ved at over-/underskudd føres til fond. Resultat for områdene er følgende (budsjettall i parentes): Vann kr. 228.000 (182.000), avløp kr. 795.000 (496.000), renovasjon kr. -227.000 (-2.656.000) og slamrenovasjon kr. 85.000 (-160.000). Fondene er følgende etter regnskapsoppgjøret for 2010: vann (228.000), kloakk (794.000), renovasjon (3.203.000) og slamrenovasjon (148.000).

Personaldata er rapportert under Kommunaltekniske Tjenester.